

Co-funded by
the European Union

DigiLang Project

Синопис

на цифровите технологии и инструменти в езиковото обучение

Разработен в рамките на проекта:

"Цифрови технологии в езиковото обучение на ученици с различен майчин език: Търсят се квалифицирани учители"

2023-1-BG01-KA220-SCH-000152954

ipCENTER
room for learning

2024

Тази публикация е подготвена в рамките на проекта "Дигитални технологии в езиковото обучение на ученици с различен майчин език: 2023-1-BG01-KA220-SCH-000152954, който се осъществява с финансовата подкрепа на програма "Еразъм+" на Изпълнителната агенция за образование, аудиовизия и култура (ЕАСЕА) на Европейската комисия.

Финансира се от Европейския съюз. Изразените възгледи и мнения обаче са единствено на автора(ите) и не отразяват непременно тези на Европейския съюз или на Изпълнителната агенция за образование и култура (ЕАСЕА). Нито Европейският съюз, нито ЕАСЕА могат да бъдат държани отговорни за тях.

Публикацията е съвместна работа на партньорските организации по проекта. Имената на организациите партньори по проекта, които допринесоха за тази публикация, са следните: Софийски университет "Свети Климент Охридски" - България, Частна профилирана гимназия "Едмънд Бърк" - България, Средно училище "Свети Климент Охридски" - България, Румънски свободен профсъюз в предуниверситетското образование (USLIP) - Румъния, Национална дирекция по образование в окръг Гелиболу - Турция, ipcenter.at GmbH - Австрия, Elderberry AB - Швеция.

(CC) Тази публикация е лицензирана под Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License.

Съдържание

Глава 1. Дигиталните компетентности през 21-ви век	5
1.1. Въведение.....	5
1.2. Цифрова грамотност и медийна грамотност	6
1.3. Цифрова грамотност	6
1.4. Медийна грамотност.....	8
1.5. Взаимодействие между цифровата и медийната грамотност.....	11
1.6. Подобряване на езиковото обучение в цифровата ера	14
1.7. Цифровият път на България: Реформите в образованието и националните стратегии за бъдещето.....	15
1.8. Пътуването на Европа в областта на цифровите технологии: Образователни реформи и стратегически инициативи за бъдещето.....	16
Глава 2. Цифрови инструменти и ресурси за изучаване на езици	22
2.1. Въведение	22
2.2. Езиково обучение и ИКТ	22
2.3. Видове обучение	23
2.4. Примери за инструменти за езиково обучение.....	25
- Инструменти за споделяне на уроци.	25
- Инструменти за ученици	25
- Инструменти за ефективност	25
2.5. Предимства на използването на цифрови инструменти и ресурси в езиковото обучение	26
2.6. Недостатъци на използването на цифрови инструменти и ресурси в езиковото обучение	27
2.7. От гледна точка на учителите.....	27
2.8. За и против използването на ИКТ в езиковото обучение	30
Източници	30
Глава 3. Смесено обучение и мултимодални подходи	31
3.1. Въведение.....	31
3.2. Смесено обучение в преподаването на чужди езици	31
3.3. Компоненти на смесеното обучение	36
3.4. Прилагане на мултимодални подходи	38
3.5. Предизвикателства и решения.....	43
Глава 4. Интегриране на мултимедия за ангажиращо езиково обучение	48
4.1. Разбиране на ролята на мултимедията в езиковото обучение	48
4.2. Проектиране на мултимедийни материали за изучаване на езици	52
4.3. Прилагане на мултимедия в учебните програми за изучаване на чужди езици.....	55
4.4. Интерактивни и потапящи мултимедийни преживявания.....	58
4.5. Оценка на въздействието на мултимедията върху езиковото обучение.....	62

Глава 5. Онлайн езикови сертификати	67
5.1. Въведение в онлайн езиковите сертификати	67
5.2. Видове онлайн езикови сертификати.....	68
5.3. Сравнение между онлайн и традиционно сертифициране на езици.....	83
5.4. Предимства на онлайн езиковите сертификати	84
5.5. Предизвикателства и съображения.....	85
5.6. Въздействие върху изучаването на езици и кариерното развитие.....	86
Глава 6. Поверителност на данните, киберсигурност и етични съображения.....	87
6.1. Въведение.....	88
6.2. Как децата се влияят от цифровите медии и как това се отразява на езиковото развитие и ученето	90
6.3. Поверителност и защита на данните.....	93
6.4. Ролята на семейството и социалната среда.....	95
6.5. Правна рамка и органи за контрол.....	97
6.6. Значението на медийните герои и знаменитости за децата.....	99
6.7. Дигитално езиково обучение - създаване и разбиране на медиите от самите вас	102
Глава 7. Повишаване на езиковите умения чрез межкултурно онлайн сътрудничество	104
7.1. Въведение в межкултурното сътрудничество в езиковото обучение	104
7.2. Платформи и инструменти, улесняващи межкултурното сътрудничество	107
7.3. Педагогически подходи към межкултурното сътрудничество.....	113
7.4. Ползи от межкултурното сътрудничество за изучаването на езици	117
7.5. Предизвикателства и стратегии за смекчаване.....	119

Глава 1. Дигиталните компетентности през 21-ви век

1.1. Въведение

Цифровата компетентност е сравнително модерно понятие, което се появи успоредно с бързото развитие на цифровите технологии и отразява по-широките обществени промени към все по-задвижвана от технологиите среда. Историята на цифровата компетентност започва в края на 80-те и 90-те години на XX век с популяризирането на персоналните компютри и интернет. През този начален етап основният фокус е върху основната компютърна грамотност - разбирането как да се работи с компютър и да се използва софтуер като текстообработващи програми. Училищата и работните места започват да включват компютърните умения в основните си критерии като основополагащи елементи на цифровата компетентност.

С увеличаването на достъпа до интернет в световен мащаб през 90-те години на XX век и в началото на XXI век обхватът на цифровите умения се разшири, като включи способността за навигация в интернет, използване на търсачки и участие в основни цифрови комуникации, като например електронна поща. Образователните системи по целия свят започнаха да признават необходимостта от интегриране на цифровите умения в учебните програми, не само като отделен предмет, но и като инструмент за учене във всички дисциплини.

С нарастването на широколентовия и мобилния достъп до интернет цифровите умения започнаха да обхващат по-напреднали умения, включително използването на социални медии, инструменти за цифрово сътрудничество и приложения, базирани на облаци. Появи се и концепцията за "цифрово гражданство", която подчертава необходимостта от етично поведение в интернет, осъзнаване на цифровия отпечатък и разбиране на безопасността в интернет и киберсигурността.

В началото на 2010 г. Европейският съюз разработи рамката за цифрови умения (DigComp), която изигра ключова роля за дефинирането и разпространението на концепцията в държавите членки. DigComp идентифицира ключови области на цифровата компетентност, включително информационна грамотност, комуникация и сътрудничество, създаване на цифрово съдържание, безопасност и решаване на проблеми. Цифровата компетентност се превърна в критичен компонент на образователните политики, като училищата все повече включваха тези умения в методите си на преподаване, подкрепени от правителствени инициативи.

Тъй като технологиите продължават да се развиват през 2020 г., цифровите умения вече включват нови области като грамотност по отношение на данните, изкуствен интелект и интернет на нещата (IoT). Фокусът се измества към ученето през целия живот, като се признава, че цифровите умения се нуждаят от непрекъснато развитие и адаптиране, за да са в крак с технологичните промени. Все по-голям акцент се поставя върху осигуряването на достъпност на цифровите компетентности за всички, включително за маргинализираните групи и възрастните хора, за да се гарантира пълноценното им участие в цифровото

общество. Тъй като цифровите ландшафти продължават да се развиват, ще се развиват и определенията и очакванията за цифровата компетентност, като се гарантира, че хората са подготвени да навигират и да успяват в цифровите области.

1.2. Цифрова грамотност и медийна грамотност

В съвременния образователен пейзаж интегрирането на дигиталните компетентности в езиковото обучение се превърна от допълнително подобрене във фундаментална необходимост. Бързото развитие на технологиите промени методиките на преподаване и начина на изучаване на езици. Днес преподавателите и учениците разполагат с огромен набор от дигитални инструменти и ресурси, което прави дигиталните компетентности решаващи за ефективното езиково обучение. В тази обширна дискусия се разглеждат различните измерения на дигиталната компетентност, като се набляга на критични инструменти, методологии и етични съображения, които са от основно значение за съвременните образователни практики.

В основата на дигиталните компетентности в езиковото обучение стоят дигиталната и медийната грамотност. Тези основни умения дават възможност на учащите да имат достъп до цифрови ресурси, да ги използват и да ги оценяват критично. Цифровата грамотност се простира отвъд простото познаване на цифровите инструменти; тя включва разбирането как стратегически да се използват тези инструменти, за да се подобри усвояването на езика. В допълнение към това медийната грамотност дава на учащите способността да анализират и тълкуват критично мултимедийно съдържание - съществено умение при изучаването на езици, където културните нюанси и контекстуалните тънкости често се предават чрез различни медийни формати.

Цифровата грамотност и медийната грамотност са неразделни компоненти на съвременното образование и служат като основни умения, които позволяват на хората да се ориентират ефективно във все по-дигиталния свят. Тъй като технологиите все повече навлизат в ежедневието, тези грамотности са от ключово значение за снабдяването на учащите се с необходимите инструменти за управление, разбиране и критична оценка на цифровото съдържание и комуникации.

1.3. Цифрова грамотност

Цифровата грамотност се отнася до способността за ефективно и критично ориентиране, оценка и създаване на информация с помощта на редица цифрови технологии. Тя обхваща различни умения и компетенции, които са от съществено значение за участието в цифровото общество. Те включват способността за подходящо използване на цифрови устройства, комуникационни инструменти и мрежи за управление и интегриране на цифрова информация, изграждане на нови знания и общуване с други хора. Когато се прилага в

езиковото обучение, цифровата грамотност се превръща в мощен инструмент, който подобрява усвояването и овладяването на нови езици.

В основата на цифровата грамотност е умениято да се използват цифрови устройства. Това включва разбиране как да се работи с компютри, смартфони, таблети и други цифрови джаджи. Тя включва също така познания за използване на операционни системи, софтуерни приложения и интернет браузъри. Основните цифрови умения обхващат задачи като създаване и управление на файлове, използване на текстообработващи програми и разбиране как да се отстраняват общи технически проблеми. За изучаващите чужди езици това означава да могат да навигират в различни цифрови платформи и инструменти, предназначени за езиково обучение, които предлагат интерактивни уроци и упражнения.

Освен основните технически умения, цифровата грамотност включва способността да се намира, оценява и предава информация. Това изисква критично разбиране за това как да се използват ефективно търсачките за намиране на информация онлайн, да се оценява достоверността на цифровите източници и да се прави разлика между надеждно и ненадеждно съдържание. За изучаващите чужди езици това включва идентифициране на надеждни уебсайтове, онлайн речници, граматически справочници и езикови форуми. Да бъдеш цифрово грамотен означава да знаеш как да оценяваш надеждността на тези източници и да ги интегрираш в цялостна стратегия за учене.

Комуникацията е жизненоважен аспект на цифровата грамотност. Това включва умениято да се използва електронна поща, платформи на социалните медии и приложения за съобщения, за да се общува с другите. Тя включва също така разбиране на нормите и етикета на цифровата комуникация, като например поддържане на професионализъм в имейли, свързани с работата, или зачитане на неприкосновеността на личния живот и съгласието при взаимодействие в социалните медии. За изучаващите чужди езици това се отнася и до участието в онлайн езикови общности, а участието в онлайн дискусии, присъединяването към виртуални езикови класове и участието в сесии за езиков обмен с носители на езика и други обучаеми чрез форуми, социални медии и уебсайтове за езиков обмен са част от цифровата грамотност при изучаването на чужди езици.

Друг важен компонент на цифровата грамотност е умениято да се създава цифрово съдържание. Това може да варира от писане на блогове и създаване на видеоклипове до разработване на уебсайтове и проектиране на цифрови графики. То включва не само технически умения, но и творчество и разбиране за това как да се използват цифровите инструменти за ефективно предаване на послания и идеи. За изучаващите чужди езици това може да включва писане на публикации в блогове, записване на езикови упражнения или дори създаване на видеоклипове на езика-цел. Това помага не само за практикуване на езика, но и за получаване на обратна връзка от по-широка аудитория.

Цифровата грамотност включва също така добра осведоменост по въпросите на цифровата сигурност и неприкосновеността на личния живот. Това включва разбиране на значението на силните пароли, разпознаване на опитите за фишинг и познаване на начините за защита на личната информация онлайн. Да бъдеш цифрово грамотен означава да бъдеш бдителен по отношение на цифровите заплахи и да предприемаш активни стъпки за защита

на своето цифрово присъствие. За тези, които изучават чужд език, това означава да разбират как да защитават личната си информация, когато използват онлайн платформи, и да са наясно с потенциалните рискове, свързани с цифровите взаимодействия.

Освен това цифровата грамотност е свързана с разбирането на етичните и правните последици от цифровите дейности. Това включва зачитане на правата на интелектуална собственост, избягване на плагиатството и разбиране на правните последици от поведението в интернет. Учениците, изучаващи чужди езици, трябва да зачитат правата на интелектуална собственост, да избягват плагиатството и да разбират последиците от споделянето и използването на материали, защитени с авторски права. Когато се използват онлайн ресурси за изучаване на езици, е важно да се отдаде дължимото на оригиналните автори и създатели и да се използват материалите в съответствие с лицензионните споразумения.

1.4. Медийна грамотност

Медийната грамотност надгражда цифровата грамотност, като добавя ниво на критичен анализ. Тя включва способността за достъп, анализ, оценка, създаване и действие чрез всички форми на комуникация. В днешния свят, наситен с медии, медийната грамотност е от решаващо значение за разбирането на контекста и достоверността на консумираната информация. Тя дава възможност на хората да декодират медийното съдържание, да оценяват неговата цел и да разпознават техниките, използвани за създаване на медийни послания.

Уменията за медийна грамотност помагат на изучаващите чужди езици да разгледат сложното мултимедийно съдържание на различни езици, като им дават възможност да разбират и критикуват културните нюанси и скритите послания, съдържащи се в медиите от различни културни среди. То помага на учащите да правят разлика между надеждни и ненадеждни източници на информация - умение от съществено значение в ерата на глобалната дезинформация.

Достъпът до медийна грамотност означава да имате способността да намирате и използвате медийно съдържание на различни платформи и устройства, включително да разбирате как да намирате информация и ресурси както в традиционните, така и в цифровите медии. Анализването на медиите включва разбиране и тълкуване на медийните послания чрез разпознаване на техниките, използвани за привличане на вниманието, предаване на послания и въздействие върху аудиторията. Това включва и разбиране на контекста, в който се произвеждат и консумират медиите.

Оценката на медиите изисква да се преценят достоверността, точността и уместността на информацията. То включва използването на умения за критично мислене, за да се разпознаят пристрастията, да се идентифицира дезинформацията и да се определи качеството на медийното съдържание. Създаването на медии като част от медийната грамотност включва създаване на медийно съдържание по отговорен и етичен начин. Това включва умения за писане, създаване на видеоклипове, графичен дизайн и други форми на създаване на медии, както и разбиране на етичните последици и законите за авторското право, свързани с медийното производство.

Медийната грамотност се отнася до използването на медиите за ефективна комуникация и участие в обществото. Тя включва участие в онлайн и офлайн общности, застъпничество за проблеми и принос към общественния дискурс чрез различни медийни канали.

За да оценявате критично медийното съдържание, са ви необходими няколко ключови умения. Първо, важно е да можете да идентифицирате източника на информацията. Да знаете кой е създал съдържанието и да разбирате неговия произход или потенциални пристрастия помага при оценката на надеждността на информацията.

След това трябва да разгледате доказателствата, представени в медийното съдържание. Това включва проверка на фактите, търсене на достоверни източници и проверка на информацията чрез съпоставка с други авторитетни източници. Умението да разграничавате мнението от фактите също е от решаващо значение, тъй като то ви позволява да отделите субективните гледни точки от обективните данни.

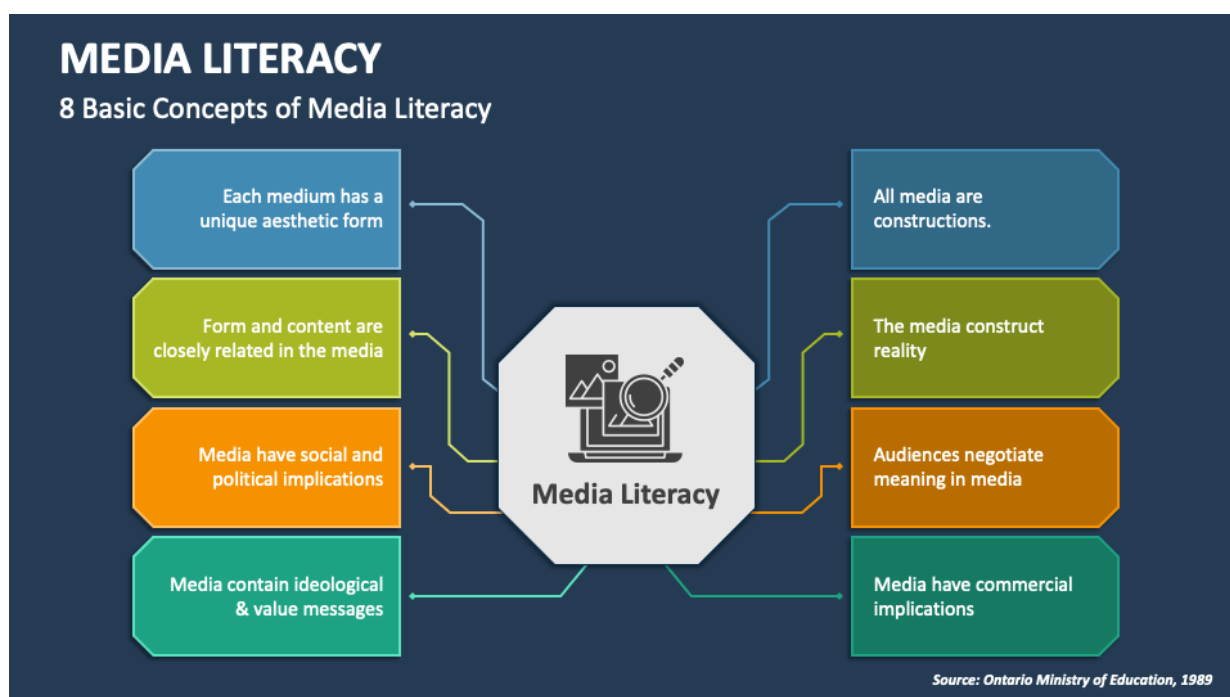
Друго важно умение е да разбирате техниките, използвани в медиите за въздействие върху аудиторията. Това включва разпознаване на убедителен език, емоционални призови и различни реторични стратегии, които могат да бъдат използвани, за да повлияят на мнението ви. Като разпознавате тези техники, можете да разберете по-добре намерението зад съдържанието и как то може да се опитва да формира вашите възгледи.

Освен това трябва да сте наясно с контекста, в който се създава и консумира медийното съдържание. Това означава да вземете предвид културния, политическия и социалния контекст, който може да повлияе на начина, по който се създава съдържанието, и на начина, по който то се възприема от различните аудитории. Разбирането на контекста помага при тълкуването на значението и уместността на информацията.

Критичното мислене е в основата на оценката на медийното съдържание. То включва поставяне под съмнение на предположения, разглеждане на множество гледни точки и

осмисляне на собствените пристрастия. Откритостта, но и скептицизмът ви позволяват да оцените съдържанието по-задълбочено.

Медийната грамотност играе ключова роля в борбата с дезинформацията и насърчаването на информирано гражданство. Тя дава на хората уменията, необходими за критично оценяване на огромното количество информация, с която те се сблъскват ежедневно в различните медийни платформи. По този начин медийната грамотност помага на хората да различават фактите от измислиците, като по този начин намалява разпространението на невярна информация.

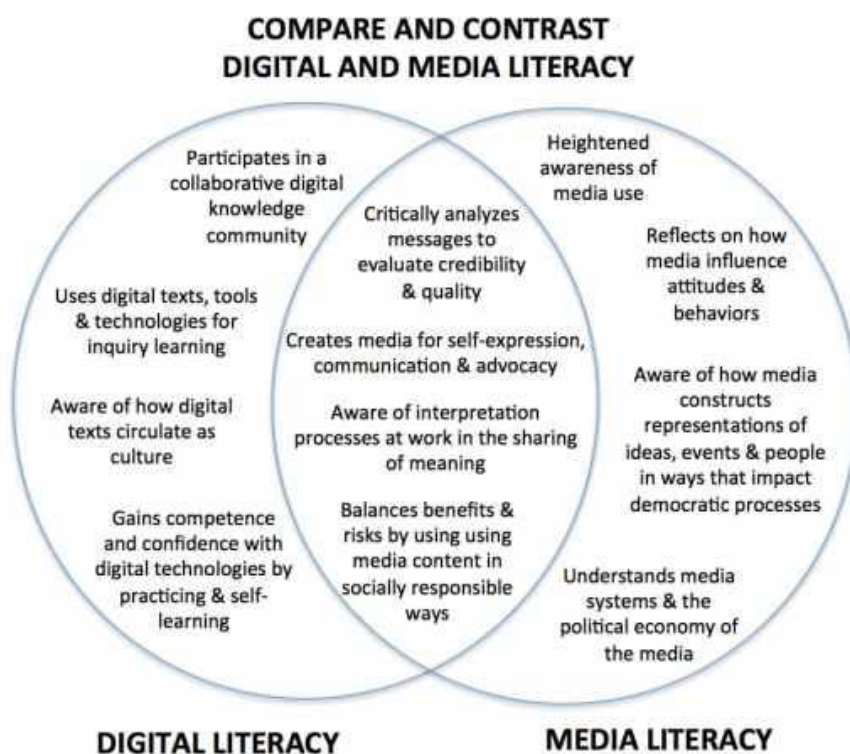
На първо място, медийната грамотност дава възможност на хората да идентифицират надеждни източници и да оценяват достоверността на информацията. Това включва разбиране на това кой е създал съдържанието, разпознаване на потенциалните пристрастия и проверка на представените факти. С тези умения вероятността хората да се поддадат на фалшиви новини или подвеждаща информация е по-малка, което е от съществено значение в епоха, в която дезинформацията може да се разпространява бързо чрез социалните медии и други онлайн платформи.

Второ, медийната грамотност помага на хората да разпознават техниките, използвани за манипулиране и убеждаване на аудиторията. Като разбират как се използват емоционални призиви, сензационни заглавия и други реторични стратегии за повлияване на мненията, хората могат по-добре да се предпазят от това да бъдат повлияни от манипулативно съдържание. Това критично осъзнаване им позволява да подхождат към медиите с по-задълбочено и аналитично мислене.

Освен това медийната грамотност насърчава информираното гражданство, като насърчава хората да търсят различни източници на информация и да разглеждат различни гледни точки. Това разширява разбирането им за сложни проблеми и насърчава по-различен поглед върху света. Информираните граждани са по-подготвени да участват в демократичните процеси, да вземат обосновани решения и да участват в смислени дискусии по обществени въпроси.

Освен това медийната грамотност насърчава етичното медийно потребление и производство. Тя запознава хората с отговорностите при споделяне на информация и с потенциалните последици от разпространението на невярно или вредно съдържание. Тази осведоменост насърчава по-отговорно поведение онлайн и спомага за създаването на по-информирана и уважаваща се цифрова общност.

1.5. Взаимодействие между цифровата и медийната грамотност

Докато цифровата грамотност осигурява уменията за използване на технологиите, медийната грамотност осигурява уменията за критично мислене, необходими за разбиране и критична оценка на съдържанието. И двете са незаменими в свят, в който технологиите и медиите са вездесъщи. Заедно те помагат на учащите не само да консумират цифрово и медийно съдържание, но и да го създават ефективно и отговорно.

В образователната среда насърчаването на тези умения може значително да подобри обучението чрез интегриране на технологиите по начин, който насърчава активното участие и критичното мислене. Преподавателите могат да използват тези умения, за да създадат динамична учебна среда, в която учениците не са само пасивни получатели на информация, но и активни участници в учебния процес. Те могат да ангажират учениците в проекти, които изискват от тях да използват цифрови инструменти за създаване на съдържание, да си сътрудничат с други хора и да се ангажират с глобална аудитория.

В езиковото обучение цифровата и медийната грамотност са особено важни, тъй като позволяват на учащите да имат достъп до огромен брой ресурси, които могат да подобрят езиковите умения и културното разбиране. От видеоклипове, показващи разговорния език в контекст, до статии, написани на езика на обучението, за актуални глобални проблеми - грамотните в цифрово и медийно отношение учащи могат да се възползват от предимствата на света, в който обучението се простира отвъд стените на класната стая. Те могат да се свързват с носители на езика чрез социалните медии, да участват в езикови форуми и да използват интерактивни платформи, за да упражняват и усъвършенстват езиковите си умения в реален контекст.

Цифровата грамотност обхваща широк спектър от умения, свързани с технологиите, от основни задачи като използване на софтуер до по-сложни като програмиране. Медийната грамотност обаче се фокусира върху разбирането на посланията, предавани чрез тези технологии. Става дума за разпознаване на пристрастия, разбиране на целта зад медийните послания и умение да се различават фактите от мненията. И двете грамотности включват критично мислене, но медийната грамотност набляга на оценката на достоверността и въздействието на медийните послания. Става дума за разбиране на това как медиите формират нашите възгледи и за разпознаване на това кога информацията може да е подвеждаща или неточна. Междувременно цифровата грамотност включва умения като онлайн безопасност и управление на личните данни, както и етични съображения при използването на цифрови инструменти.

Докато цифровата грамотност е свързана със създаването на цифрово съдържание, медийната грамотност се фокусира повече върху създаването на медийни послания, които са ясни, етични и отговорни. Става дума за разбиране на въздействието на медиите върху обществото и за умение да се създава съдържание, което допринася положително за разговора. По същество цифровата грамотност е свързана с ефективното използване на технологиите, докато медийната грамотност е свързана с разбирането и ангажирането със съдържанието, предоставяно чрез тези технологии. И двете са от решаващо значение в днешния цифров свят, като ни помагат да се ориентираме в огромното количество налична информация и да вземаме информирани решения.

За да се ориентирате ефективно в информацията, да я оценявате и създавате с помощта на цифровите технологии, са необходими няколко основни умения. На първо място, от решаващо значение е да имате технически умения. Това включва уменията да се работи с цифрови устройства като компютри и смартфони, да се използват софтуерни

приложения и да се навигира компетентно в интернет. Умението да се търси информация онлайн и да се отстраняват технически проблеми също е важно.

Второ, информационната грамотност е от съществено значение. Това умение включва способността да се намира, оценява и използва ефективно информация. То включва критична оценка на достоверността и надеждността на източниците, разграничаване на фактите от мненията и синтезиране на информация от различни източници, за да се постигне цялостно разбиране на дадена тема. Освен това умението да се търси информация онлайн, да се преценява значимостта и авторитета на източниците и да се цитира правилно информацията са важни аспекти на информационната грамотност.

Уменията за критично мислене също са от съществено значение. Критично мислещите хора умеят да оценяват информацията и да правят обосновани преценки. Те поставят под въпрос предположенията, анализират аргументите и разпознават пристрастията и логическите грешки в медийното съдържание. Критичното мислене позволява на хората да оценяват валидността и надеждността на информацията, да разпознават дезинформацията и пропагандата и да отчитат различни гледни точки при оценката на сложни въпроси.

Ефективните комуникационни умения са необходими за създаването и споделянето на информация в цифров формат. Това включва ясно и убедително писане, логично организиране на информацията и използване на мултимедийни инструменти за подобряване на комуникацията. Освен това умението за уважително и конструктивно онлайн общуване, сътрудничеството с други хора по цифрови проекти и адаптирането на комуникацията за различни аудитории са важни аспекти на уменията за цифрова комуникация.

Освен това медийната грамотност е от решаващо значение за разбирането и критичната оценка на медийното съдържание. Това умение включва анализ на медийните послания за пристрастност и убеждаване, разпознаване на различни медийни формати и жанрове и разбиране на етичните съображения, свързани с медийното производство и потребление. Медийно грамотните хора могат да се ориентират в сложния медиен пейзаж, да различават надеждни и ненадеждни източници и да се отнасят критично към медийното съдържание, за да формират информирано мнение.

Етичните съображения са от първостепенно значение при навигацията и създаването на информация с помощта на цифрови технологии. Това включва зачитане на правата върху интелектуалната собственост, спазване на законите за авторското право и справедливото използване, както и защита на личната неприкосновеност и сигурността на данните. Осъзнаването на потенциалните последици от споделянето на информация онлайн, разбирането на отговорностите на цифровото гражданство и ангажирането с етично поведение онлайн са важни аспекти на цифровата грамотност.

Цифровата грамотност е от решаващо значение в различни области като образованието, работното място и личния живот. В образованието учениците и учителите се нуждаят от цифрови умения. Учениците разчитат на тези умения, за да имат достъп до онлайн ресурси, да правят проучвания, да си сътрудничат по проекти и да изпълняват задачи с помощта на цифрови инструменти. Преподавателите използват цифровата грамотност, за да интегрират технологиите в преподаването, да създават интересни цифрови учебни

материали и да общуват ефективно с учениците чрез цифрови платформи. Тя помага и за ученето през целия живот, като дава достъп до образователни ресурси извън традиционните класни стаи, като онлайн курсове и вебинари.

1.6. Подобряване на езиковото обучение в цифровата ера

Цифровата епоха въведе специализирани инструменти, предназначени да улеснят изучаването на езици. Интерактивният софтуер и приложенията осигуряват структуриран учебен опит, който може да се адаптира към индивидуалния темп на учене, а онлайн речниците и инструментите за превод предлагат незабавна помощ за усвояване на речника и разбиране. Платформите, интегриращи видеоконференции и мигновени съобщения, дават възможност за интерактивно и съвместно обучение от разстояние, като правят езиковото обучение по-достъпно и ангажиращо, позволявайки на учащите да участват в реално време във взаимодействия с колеги и преподаватели от цял свят.

Стратегиите за смесено обучение, които съчетават традиционното обучение в класната стая с цифрови ресурси, предлагат динамичен подход към езиковото обучение. Този модел отговаря на различните стилове на учене и предпочитания, като прави обучението по-приобщаващо и ефективно. В тази рамка адаптивното съдържание за електронно обучение се адаптира към постиженията и потребностите на учащия, като осигурява персонализирани начини на обучение. Мултимодалното обучение включва текст, аудио, видео и интерактивни цифрови инструменти, за да повиши ангажираността и да подпомогне запаметяването, като привлича различни сетивни канали за учене, укрепва езиковите умения и обогатява учебния опит с разнообразни формати на съдържанието.

Валидността и признаването на онлайн езиковите сертификати стават все по-важни в глобалното образование и професионалния контекст. Тези сертификати предоставят на учащите се признати удостоверения, които могат да им отворят врати към висшето образование и възможностите за професионална реализация по целия свят. Разбирането на различните видове сертификати, както и на техните формати на изпитване и стандарти за признаване, е от решаващо значение за учащите, които желаят да удостоверят надеждно своите езикови познания. Тези сертификати често се издават чрез усъвършенствани платформи, които гарантират целостта и сигурността на тестовия процес.

В цифровото образование въпросите за поверителността на данните, киберсигурността и етичното използване на технологиите са от първостепенно значение. Ефективните платформи за езиково обучение трябва да предоставят надеждни мерки за сигурност за защита на данните на потребителите и да гарантират, че използваните цифрови инструменти спазват етични стандарти, включително отговорно боравене с лична информация и осигуряване на безопасна онлайн учебна среда, свободна от неправомерно поведение и експлоатация.

Межкултурното онлайн сътрудничество подобрява езиковите познания и задълбочава културното разбиране и съпричастността на участниците. Тези сътрудничества,

улеснени чрез цифрови платформи, включват взаимодействия с носители на езика и връстници от различни културни среди, като симулират сценарии за комуникация в реалния живот и осигуряват практическа езикова практика в контролирана, но разнообразна среда.

Като използват тези цялостни цифрови инструменти и стратегии, преподавателите могат значително да повишат ефективността и удоволствието от езиковото обучение. Този подробен подход подчертава значението на интегрирането на цифровите компетентности в езиковото обучение, като гарантира, че както преподавателите, така и учащите са добре подготвени да се ориентират в сложността на глобализирания, цифрово ориентиран образователен пейзаж.

1.7. Цифровият път на България: Реформите в образованието и националните стратегии за бъдещето

В България има няколко ключови документа, които разглеждат темата за цифровите компетентности, особено в образователния сектор. Тези документи имат за цел да интегрират цифровата грамотност и компетентност в учебната програма, като повишат способността на учениците да взаимодействат ефективно и безопасно в цифровия свят. Тази инициатива е част от по-широка стратегия за модернизирание на образователната система и подготовка на учениците за цифровите предизвикателства на бъдещето.

Основният документ в тази област е Визията за цифровизация на образованието. Разработена от българското Министерство на образованието и науката, тази визия се фокусира върху увеличаване на използването на технологиите в учебната среда, насърчаване на цифровата грамотност по всички предмети и осигуряване на необходимата подкрепа и ресурси за преподавателите. Тази инициатива подчертава значението на това не само да се използват технологиите за образователни цели, но и да се научат учениците да се ориентират в цифровия свят с критично мислене и етична отговорност.

Тези усилия са в съответствие с ангажимента на България да подобри цифровата инфраструктура и уменията като част от националната си стратегия за развитие, като гарантира, че образователните политики са в крак с технологичния напредък и обществените нужди. Цялостният подход, възприет от България, има за цел да възпитава цифрово компетентно и грамотно поколение, готово да допринесе и да се развива в един все по-цифров свят.

Националната програма "Цифрова България 2025" е стратегическа инициатива на българското правителство, която има за цел да насърчи цялостен цифров растеж и модернизация в различни сектори на икономиката и обществото. Тази програма е продължение и усъвършенстване на предишни цифрови стратегии, като отразява актуализираните европейски насоки и развиващия се цифров пейзаж. Нейните цели са насочени към насърчаване на развитието и достъпността на цифровите мрежи и услуги, повишаване на динамиката и потенциала за растеж на цифровата икономика и подобряване на цифровите компетентности и умения сред българското население.

Програмата също така подчертава значението на висококачествените обществени електронни услуги, насърчаването на сигурна кибернетична екосистема и ефективното управление на интернет. Тези цели са съобразени със създаването на среда, благоприятстваща широкото разпространение на ИКТ, установяването на единни стандарти и осигуряването на високо ниво на мрежова и информационна сигурност. "Цифрова България 2025" служи като важен компонент от по-широките усилия на България за постигане на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж чрез използване на цифровите технологии за подобряване на качеството на живот и икономическите възможности на гражданите.

1.8. Пътуването на Европа в областта на цифровите технологии: Образователни реформи и стратегически инициативи за бъдещето

Анализът на най-важните европейски документи, свързани с цифровите компетентности, дава цялостна представа за начина, по който тези умения се определят и насърчават в Европа. Ключовите документи включват Европейската рамка за цифрови компетентности (DigComp) и свързаните с нея инициативи като Плана за действие за цифрово образование.

Европейската комисия е създавала цялостен набор от рамки и инструменти за справяне с цифровите умения в различни сектори и демографски групи в Европейския съюз. Тези инициативи имат за цел да гарантират, че всички граждани на ЕС разполагат с необходимите умения, за да се ориентират и да допринасят ефективно за цифровата ера, и са предназначени за гражданите, преподавателите и по-широката работна сила.

DigComp 2.2: Рамка за цифрова компетентност на гражданите

DigComp 2.2 е усъвършенствана версия на оригиналната рамка DigComp и предоставя подробно разбиране за това какво включва цифровата компетентност. Тя разширява рамката, като включва повече от 250 примера за компетенции в пет области:

Грамотност за работа с информация и данни - разбиране, оценяване и управление на данни и информация в цифров контекст.

Комуникация и сътрудничество - участие в цифрова комуникация, сътрудничество и участие.

Създаване на цифрово съдържание - умение за ефективно създаване и редактиране на цифрово съдържание.

Безопасност - защита на устройствата, личните данни и неприкосновеността на личния живот в цифрова среда, като същевременно се разбира въздействието на цифровите технологии върху здравето и околната среда.

Решаване на проблеми - решаване на технически проблеми, въвеждане на иновации и творческо използване на технологиите.

Рамката е насочена не само към хората, които искат да подобрят собствените си умения, но и към организациите и създателите на политики като инструмент за оценка и повишаване на цифровата компетентност на населението.

DigComp: Европейската рамка за цифрова компетентност

Оригиналната рамка DigComp определя основните компетенции, необходими за ефективно и безопасно участие в цифровия свят. Тя идентифицира и категоризира 21 отделни компетентности в същите пет области като DigComp 2.2, като предоставя структурирана методология за разработване на учебни програми, оценка на уменията и създаване на програми за обучение и развитие в целия ЕС : информационна грамотност и грамотност за работа с данни, комуникация и сътрудничество, създаване на цифрово съдържание, безопасност и решаване на проблеми. Информационната грамотност и грамотността по отношение на данните включват способността за търсене, оценка и ефективно използване на цифрова информация, включително умения като сърфиране, търсене, филтриране на данни и оценка на информационни източници. Комуникацията и сътрудничеството обхващат използването на цифрови инструменти за взаимодействие, комуникация и сътрудничество с други хора, като включват умения като споделяне на информация, участие в онлайн общности и сътрудничество чрез цифрови инструменти. Създаването на цифрово съдържание се фокусира върху създаването и редактирането на цифрово съдържание, като включва разбиране на авторските права и лицензите, създаване на мултимедийно съдържание и програмиране. Безопасността включва защита на устройствата, личните данни и неприкосновеността на личния живот, което включва разбиране на киберзаплахите, управление на настройките за неприкосновеност на личния живот и отговорно използване на цифровите технологии. Решаването на проблеми обхваща използването на цифрови инструменти за решаване на технически проблеми, въвеждане на иновации и идентифициране на цифрови нужди и решения. DigComp осигурява подробна прогресия на уменията от базово до напреднало ниво, което го прави полезен както за отделните хора, така и за организациите, за да оценяват и развиват цифрови компетенции.

Планът за действие в областта на цифровото образование е друг ключов документ на Европейската комисия, който има за цел да подпомогне ефективното използване на цифровите технологии в образованието и обучението. Планът има няколко ключови цели, сред които подобряване на цифровите умения и компетентности на всички нива на

образованието, като се гарантира, че както преподавателите, така и учениците могат да използват ефективно цифровите инструменти. Той също така има за цел да подобри образователните системи чрез цифрови инструменти, като ги интегрира в процесите на преподаване и учене, за да подобри образователните резултати. Освен това планът насърчава създаването и разпространението на висококачествено цифрово учебно съдържание и платформи. Подчертавайки значението на ученето през целия живот и непрекъснатото професионално развитие в областта на цифровите умения, планът за действие е в съответствие с по-широките цели на DigComp.

DigCompEdu: Европейската рамка за цифровата компетентност на преподавателите

DigCompEdu е насочен специално към преподавателите, като се фокусира върху подобряването на способността им да интегрират цифрови инструменти в преподаването. Рамката е структурирана в шест области:

Професионална ангажираност: Използване на цифровите технологии за комуникация, сътрудничество и професионално развитие.

Цифрови ресурси: Намиране, създаване и управление на цифрови ресурси в подкрепа на ученето.

Преподаване и учене: Дирижиране и организиране на богато на цифрови технологии обучение.

Оценка: Използване на цифрови инструменти за подобряване на формиращото и обобщаващото оценяване.

Овластяване на учащите: Използване на цифровите технологии за насърчаване на активното участие и приобщаване в различни образователни контексти.

Улесняване на дигиталната компетентност на учащите: Насърчаване на учениците да развият цялостно своите цифрови умения.

Тази рамка е от съществено значение за професионалното развитие на преподавателите и за образователните институции, които планират усъвършенстване на учебните програми.

DigCompSat

DigCompSat е инструмент, който позволява емпирично тестване и оценка на компетенциите, описани в рамките на DigComp. Той е предназначен за широк кръг потребители и е от решаващо значение за определяне на нивата на владене на цифрови компетентности, като помага за адаптиране на образователните програми и програмите за обучение към конкретните нужди.

Европейската рамка за електронна компетентност (e-CF) предоставя референтна рамка за специалистите в областта на ИКТ, като определя 41 свързани с ИКТ компетентности в пет области. Тези области обхващат стратегическото съгласуване на ИТ с бизнес целите, разработването и внедряването на ИТ решения, експлоатацията и поддръжката на ИТ услуги, поддръжката и усъвършенстването на ИТ процеси и управлението на ИТ проекти и екипи. e-CF е особено полезен за организациите и специалистите в сектора на ИКТ, като помага за стандартизиране на уменията и компетенциите в Европа.

Европейската програма за умения е по-широка инициатива, която включва цифровите умения като ключова област на внимание. Тя има за цел да подобри уменията в целия ЕС, като предостави възможности за непрекъснато учене и развитие на уменията, гарантирайки, че хората притежават уменията, необходими на пазара на труда, включително цифровите умения. Освен това тя подкрепя приобщаващото образование и обучение, като

гарантира, че всеки има достъп до висококачествено образование и обучение, със силен акцент върху цифровата грамотност.

The European Skills Agenda has 12 actions:

Инструменти за оценка на дигиталната компетентност, базирани на DigComp

Тези инструменти, разработени на базата на рамката DigComp, са предназначени да помогнат на различни заинтересовани страни - образователни институции, работни места и създатели на политики - да разработят специфични оценки на цифровите компетентности. Тези инструменти са неразделна част от стандартизирането на измерването на цифровите умения в ЕС, което улеснява последователните и ефективни стратегии за образование и обучение.

Като цяло тези европейски документи подчертават значението на цифровите умения в образованието, заетостта и личностното развитие. Те предоставят структурирани рамки и планове за действие, за да се гарантира, че хората в цяла Европа могат да развиват и поддържат цифровите умения, необходими за 21-ви век. Като насърчават последователен подход към цифровите компетентности, тези документи спомагат за създаването на цифрово грамотна и конкурентоспособна работна сила, подобряват образователните резултати и подкрепят приобщаващото и безопасно участие в цифровото общество.

Заключение

Цифровите компетенции обхващат широк набор от умения, които са от съществено значение за ефективното ориентиране в цифровия пейзаж. Те са от жизненоважно значение в съвременния свят, като дават възможност на хората да постигнат успех в образованието, заетостта и личностното развитие. Ключови европейски документи като DigComp предоставят рамки за развиване и оценяване на тези компетентности.

Медийната грамотност включва критичен анализ и разбиране на медийните послания, а цифровата грамотност обхваща уменията, необходими за ориентиране в цифровите

технологии и онлайн средата. Тези компетентности се пресичат и укрепват взаимно, като дават възможност на хората да управляват ефективно цифровата информация.

Тези компетентности имат значително значение за ученето през целия живот и професионалното развитие. Те дават възможност на хората да се адаптират към постоянно променящия се цифров пейзаж, да бъдат информирани и да постигат успехи в личния и професионалния си живот. По същество цифровите компетентности са основополагащи за успеха в съвременната епоха, като дават възможност на хората да процъфтяват в цифровата ера.

В перспектива бъдещето на цифровите умения се влияе от няколко ключови тенденции и предизвикателства. Непрекъснатото развитие на технологиите ще доведе до появата на нови цифрови инструменти и платформи, което ще изисква от хората непрекъснато да актуализират уменията си, за да останат актуални. Това включва нововъзникващи области като изкуствения интелект, разширената реалност и интернет на нещата. Грамотността по отношение на данните също ще става все по-важна, тъй като вземането на решения, основани на данни, продължава да придобива все по-голямо значение в различни сектори. Хората ще трябва да развият умения за анализ, интерпретация и визуализация на данни, за да извлекат прозрения от големи масиви от данни и да вземат информирани решения. Киберсигурността и неприкосновеността на личния живот в цифрова среда ще останат основни приоритети в един все по-взаимосвързан свят. Лицата ще трябва да отдадат приоритет на осведомеността за киберсигурността, да възприемат сигурни онлайн практики и да защитават личната си информация, за да намалят рисковете за киберсигурността. От решаващо значение ще бъде преодоляването на цифровото разделение, особено в общностите с недостатъчно обслужване и в развиващите се региони. За да се намалят различията в цифровата грамотност и достъпа до цифрови ресурси, ще са необходими усилия за осигуряване на равен достъп до цифрови технологии и възможности за обучение. Освен това от съществено значение ще бъде включването на цифровите умения в образователните програми на всички нива. Образователните институции ще трябва да адаптират методите си на преподаване и ресурсите си, за да гарантират, че учениците завършват с цифровите умения, необходими за успех в съвременната работна сила. Ученето през целия живот ще стане незаменимо, тъй като технологиите се развиват бързо. Хората ще трябва да възприемат нагласата за непрекъснато развитие на уменията, като използват възможностите за повишаване на квалификацията и преквалификация, за да останат конкурентоспособни в цифровата икономика.

Глава 2. Цифрови инструменти и ресурси за изучаване на езици

2.1. Въведение

Целта на това изследване е да се направи преглед на информационните и комуникационните технологии (ИКТ), като се уточнят цифровите инструменти и ресурси за изучаване на чужди езици. Изследването ще покаже предимствата на използването на цифрови инструменти и ресурси в многоезична класна стая, но също така ще посочи и предизвикателствата при използването на ИКТ като цяло. По-нататък в статията ще бъдат посочени няколко практически примера за цифрови инструменти и ресурси, използвани при или за езиково обучение.

В последната част на този преглед ще бъде представена конкретната ситуация в Австрия във връзка с опита на преподавателите по езици от ipcenter.

2.2. Езиково обучение и ИКТ

Навлизането на цифровите инструменти и ресурси преобърна пейзажа на езиковото обучение. Тези ресурси предлагат несравнима достъпност и удобство, като позволяват на учащите да имат достъп до материалите по всяко време и от всяко място с интернет връзка. Тази гъвкавост позволява на учащите да интегрират изучаването на езици в натоварения си график и да напредват със собствено темпо, като избират съдържанието, което най-добре отговаря на техните нужди и интереси.

Разнообразието от учебни материали, налични в цифровите платформи, е друго значително предимство. Тези платформи предоставят широк спектър от съдържание, включително видеоклипове, аудиозаписи, интерактивни упражнения и игри, които отговарят на различните стилове на учене. Освен това учащите могат да получат достъп до автентични ресурси, като например новинарски статии, подкастове и видеоклипове, които им помагат да разберат реалната употреба на езика и да намерят начин да учат според своите наклонности

Интерактивността и ангажираността са от решаващо значение за ефективното изучаване на чужди езици, а цифровите инструменти са отлични в тази област. Много от тях включват интерактивни елементи като тестове и езикови игри, които правят обучението по-ангажиращо и ефективно. Освен това тези платформи предоставят на учащите незабавна обратна връзка за техните упражнения.

Статията в списанието "Дигитални умения и влиянието на социално-икономическия произход на учениците" от Яна Хайнц обръща внимание на прилагането на информационните и комуникационните технологии (ИКТ) в германското начално училище. Нейното проучване се фокусира върху това как учителите адаптират обучението си към предварителните цифрови знания на учениците и влиянието на социално-икономическия произход на учениците върху тяхната мотивация и цифрови умения. Резултатите показват, че учителите съобразяват обучението по ИКТ с познанията на учениците за цифровите медии, техните интереси и социално-икономически контекст, но достъпът на учениците до

ИКТ у дома и тяхната мотивация се различават в зависимост от социално-икономическия статус. Развитието на цифровата компетентност е тясно свързано с други умения, особено с грамотността. Учениците с ниски резултати се възползват от адаптивни програми за цифрово обучение, но често се нуждаят от допълнителна подкрепа. Учителите също се нуждаят от помощ, за да могат ефективно да интегрират ИКТ в преподаването си и да се справят с различния произход на учениците (Heinz 2016:, с.186)

От една страна, респондентите в проучването отбелязват, че ИКТ се използват в почти еднаква степен както в проектно базираните дейности, така и в обичайното преподаване. В няколко училища цифровите медии са систематично включени в задължителната учебна програма, която обхваща всички предмети и класове. Някои училища, особено тези, които служат като референтни училища за медийно образование, имат сравними учебни програми за интегриране на ИКТ, макар че те често са по-скоро препоръки, отколкото строги насоки, което позволява на учителите гъвкавост при прилагането им. От друга страна, учителите признават важността на обвързването на обучението с опита и интересите на учениците, като използват ИКТ като инструмент за постигане на учебните цели, очертани в училищните програми. (2016: стр. 197 и сл.)

Въпреки това проучването установи, че учителите използват ИКТ в широк спектър от дейности, базирани на проекти, до обичайно обучение в класната стая. Около половината от учителите отбелязват, че повечето ученици имат значителен опит в областта на цифровите медии, придобит предимно у дома. Този опит обаче е различен, като някои ученици са запознати само с пасивни дейности като гледане на видеоклипове или игра на игри. Нееднородността на цифровите компетентности на учениците предполага необходимостта от образователни политики и модули, които да отчитат различните нива на цифрови умения в различните възрасти и предмети. Проучването потвърждава, че социално-икономическият произход на учениците оказва значително влияние върху достъпа им до ИКТ и развитието на цифровите им умения. Учениците от по-ниски социално-икономически слоеве често имат по-голям, но по-слабо контролиран достъп до цифрови медии в сравнение със своите връстници от средната класа. Придобиването на цифрови умения е свързано и с други компетентности, като грамотност и постоянство, които се влияят от социално-икономически фактори. Учителите наблюдават, че учениците от по-ниски социално-икономически слоеве са изправени пред неблагоприятни условия в тези области, което показва необходимостта от целенасочена подкрепа и ресурси за преодоляване на тези различия. (2016: 207f.)

2.3. Видове обучение

Както вече беше споменато, ИКТ предлагат широк спектър от различни инструменти и мултимедийни възможности за различни видове учене. Ако може да се определи типът на учене на дадено лице, може да се избере подходящият инструмент в съответствие с личните изисквания. По този начин може да се постигне оптимален ефект от ученето.

На илюстрацията са изброени различните видове учене, за да се направи преглед. В интернет могат да се намерят и различни тестове, чрез които да се определи собственият тип учене. Разбира се, можете да притежавате качествата на повече от един различен тип учене,

но все пак подобни тестове могат да ви дадат добра ориентация за това какви инструменти да изберете по пътя си към ученето.

7 DIFFERENT TYPES OF LEARNING STYLES

When people identify the learning style that suits them best, they tend to stick with it. However, research has shown that the most effective study comes from blending different learning styles together.

VISUAL

Visual learners do well when they use symbols, boxes, charts and colours in their notes. If you find that you learn better by reading and looking at pictures, diagrams and graphs etc. the chances are you're a visual learner.

VERBAL

Techniques used by verbal learners are reciting information out loud, writing your own notes and highlighting the key points. Having a passion for words, writing, tongue twisters, rhymes, may indicate that this learning style is for you.

AURAL

Aural learning involves using sound and music. Auditory learners develop understanding and memory by hearing and listening. If you find it easier to understand spoken instructions rather than reading, aural learning will benefit you.

PHYSICAL

Physical learning involves using your body and sense of touch to learn. Physical learners learn by doing, touching, moving, building, and are described as a 'hands-on'. If you find it difficult to sit still for long periods of time, chances are you're a physical learner.

LOGICAL

Logical learners often learn by asking a lot of questions. Logical learners want to understand the whole picture. They are natural thinkers who learn by classifying, categorising and thinking abstractly about patterns & relationships etc.

SOCIAL

Social learners prefer to learn in groups rather than on their own and like generating ideas by brainstorming with others. If you like taking part in group sports and prefer social activities than doing things on your own, you may be a social learner.

SOLITARY

Solitary learners tend to be more independent and introspective, spending a lot of time on their own, enjoying their own company. If you enjoy spending time alone, keeping a journal and engaging in self-analysis to gain a deeper understanding of yourself, you may be a solitary learner.

Фигура 1-а [href="https://elearninginfographics.com/7-different-types-of-learning-styles-infographic/"](https://elearninginfographics.com/7-different-types-of-learning-styles-infographic/) title="7 различни типа стилове на учене инфографика">Why take this test? | Immigration to the UK & university application in the UK and elsewhere | Professional certification | Professional certification | University application in the USA, Australia, New Zealand, UK or Canada | Institutional testing & university application in the UK |
Price	US \$200-\$300	US \$125-\$200	free	US \$100-\$320	US \$150-\$250
Length	175 minutes	120 minutes (receptive) or 80 minutes (productive)	50 minutes	90 minutes (Essentials) or 180 minutes (iBT)	110 to 236 minutes, depending on test version
Result report	6 to 13 days	3 to 15 days	immediate	6 to 10 days	2 to 40 days
Test location	authorized test centers	authorized test centers	open online access	authorized test centers or online	authorized test centers
Score validity	2 years	2 years	forever	2 years	forever

Фигура 5 Сравнение на тестовете

Доставчици на онлайн курсове

Платформите за онлайн обучение си партнират с престижни езикови институции, за да предоставят на обучаващите се широк набор от сертификати. Тези сертификати могат да варират от нива за начинаещи до нива за напреднали и обхващат различни езици, включително английски, испански, френски, немски, китайски, арабски, японски, корейски, италиански.

[Coursera](#) е основен играч в света на онлайн обучението, който предлага огромен набор от курсове за студенти от цял свят. Основана през 2012 г. от професорите от Станфорд Андрю Нг и Дафне Колър, Coursera си партнира с университети и други организации, за да предлага курсове, сертификати и дори дипломи по най-различни предмети.

Курсовете в Coursera са гъвкави и продължават от 4 до 12 седмици с 1-2 часа седмични видеолекции. Те предлагат комбинация от оценки, включително тестове, упражнения, задачи с партньорска проверка и незадължителни предизвикателства. Някои курсове дори завършват с финален проект или изпит.

Coursera предлага многостепенна ценова структура, за да отговори на различните нужди от обучение. Голям набор от курсове (над 2900 към 2023 г.) са достъпни за безплатно записване, което позволява на учащите да проследяват съдържанието със собствено темпо. Важно е да се отбележи, че тези безплатни записвания не включват оценени задачи, обратна връзка от инструктора или сертификати за завършване. Обучаемите, които търсят по-всеобхватно учебно преживяване с оценки и удостоверения, могат да преминат към платени

версии на конкретни курсове. Платените записвания обикновено включват оценявани задачи, обратна връзка от инструктора и сертификати при успешно завършване. Освен това някои предложения на Coursera, като например проекти и специализации, са достъпни само чрез платено записване. Тези програми могат да предлагат встъпителни безплатни изпитания, за да позволят на потребителите да проучат съдържанието, преди да се ангажират с покупка.

[edX](#) си сътрудничи с водещи университети, организации с нестопанска цел и корпорации, за да предлага онлайн курсове и сертификати. Предлагат богат избор от курсове за изучаване на чужди езици, включително: *Въведение в китайския език* от Пекинския университет, *Италиански език за начинаещи* от Dartmouth College, *Японски език и култура* от Waseda University.

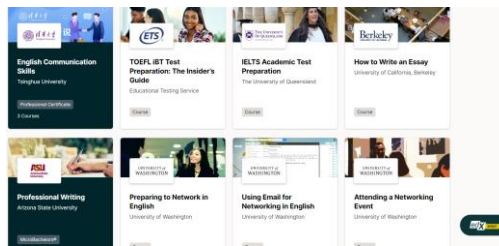
Курсовете на edX използват структуриран подход за обучение със седмични модули. Всеки модул включва кратки видеолекции, последвани от интерактивни упражнения, които позволяват на учениците незабавно да прилагат научените концепции.

За да се подобри разбирането, в някои курсове се предлагат видеоклипове с уроци, които наподобяват дискусии в малка група, както и онлайн учебник и форум за дискусии. Този форум улеснява взаимодействието между колегите и между студентите и преподавателите чрез въпроси и коментари.

edX предлага различни възможности за завършване и признаване на курсове. Обучаемите могат да изберат безплатен одит на курсовете, като получат достъп до съдържанието, без да получават сертификат. За тези, които искат да получат удостоверения, edX предлага проверени сертификати след успешно завършване на платени курсове. Таксите варират в зависимост от конкретния курс.

Освен това edX предоставя сертификати XSeries. Те се получават след завършване на пакет от два до седем проверени курса в определена предметна област. Цената също варира в зависимост от включените курсове. Важно е да се отбележи, че в някои курсове оценките може да са достъпни само за плащащите студенти.

Програмите по английски език като втори език (ESL) имат за цел да осигурят на хората, за които английският език не е роден, необходимите познания по английски език, за да могат да се справят с различни аспекти на живота в англоезична среда. Тези програми са предназначени за учащи от всички възрасти и нива на владееене на езика, като използват разнообразни методи на обучение за насърчаване на ефективната комуникация при четене, писане, говорене и слушане.

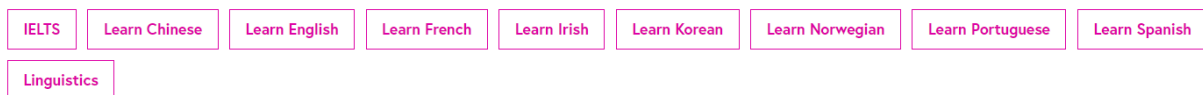

Фигура 6 Някои езикови курсове на edX

[FutureLearn.com](https://www.futurelearn.com) е британска платформа за онлайн обучение, която предлага разнообразни възможности за обучение, включително:

- **Масови отворени онлайн курсове (МООС):** Това са безплатни или платени курсове, достъпни за много участници едновременно. FutureLearn си партнира с университети и институции от цял свят, за да предоставя МООС по широк спектър от теми.
- **Микродостоверения:** Това са кратки, целенасочени курсове, които предоставят на учащите се специфични умения или знания.
- **Степени:** В партньорство с университети FutureLearn предлага някои програми за придобиване на степени, които могат да бъдат завършени онлайн.

В каталога им, в раздела "Езици", има повече от 100 курса:

Courses 127 Courses

FutureLearn.com предлага сертификати за някои от своите курсове, но не за всички. Платформата използва два основни метода за потвърждаване на завършването на курсовете:

- **Сертификати за постижения:** Те са налични за много курсове, стартирани след 9 май 2016 г. За да получат сертификат за постижения, обучаемите трябва да надградят курса (за което се заплаща такса) и да демонстрират ангажираност, като изпълнят над 90% от етапите на курса и постигнат резултат над 70% на всички включени тестове.
- **Декларации за участие:** Те потвърждават записването и завършването на курсове, които не предлагат сертификати за постижения.

Наличието на конкретен сертификат винаги е описано подробно в описанието на курса в платформата FutureLearn. В някои случаи FutureLearn може да предложи на обучаемите **микродостоверения**, които са подобни на сертификатите, но се фокусират върху целеви умения или знания, придобити в рамките на курса.

Като цяло, въпреки че не всеки курс ги предоставя, сертификатите са възможност в FutureLearn.com за тези, които искат официално признаване на постиженията си в обучението.

Освен общите платформи за онлайн обучение, предлагащи езикови курсове и сертификати, съществува и пазарна ниша от платформи, посветени единствено на езиковите тестове и сертификати. Тези платформи са предназначени за лица, които търсят официално признаване на езиковите си познания за различни цели, като например **академични занимания** (влизане в университети или програми, изискващи демонстрация на езикови познания), **професионално развитие** (кандидатстване за работа, която изисква езикови умения в определена област), **имиграционни цели** (изпълнение на езикови изисквания за визи или молби за гражданство).

Тези **специализирани платформи** често използват напредъка на технологиите, за да осигурят ефективно и стандартизирано тестване, и имат някои специфични характеристики:

- **Фокус върху оценяването:** за разлика от общите платформи за обучение, тези платформи се концентрират единствено върху оценяването на езиковите умения. Те предлагат стандартизирани тестове, предназначени да оценят уменията за четене, писане, слушане и говорене.
- **ИИ и разпознаване на реч:** много платформи включват технологии за изкуствен интелект (ИИ) и разпознаване на реч, за да автоматизират части от процеса на оценяване. Това може да включва задачи като оценяване на писмени отговори или анализ на акцентите и гладкостта на говоримия език.
- **Стандартизирано оценяване:** Тези платформи обикновено използват добре дефинирани системи за оценяване, които осигуряват последователно оценяване на различните участници в тестовете и техните администрации.
- **Официални сертификати:** При успешно завършване на тестовете потребителите получават официални сертификати, признати от образователни институции, правителствени агенции или професионални организации.

Специфични за платформата сертификати се предлагат от онлайн платформи за езиково обучение като Duolingo или Babbel. Получаването им обикновено включва завършване на техните курсове. Въпреки че са ценни за проследяване на напредъка в рамките на платформата и за демонстриране на вашата отдаденост, те може да нямат значителна външна тежест за академичните институции или работодателите. Специфичните за платформата сертификати служат предимно за оценка на напредъка ви в рамките на учебната

програма на конкретна платформа за езиково обучение. Получаването на такъв сертификат означава, че сте завършили определено ниво или набор от курсове, като сте използвали тяхната специфична структура и материали. Това показва вашата отдаденост и напредък в изучаването на езика чрез тяхната рамка. Признаването им често е ограничено до екосистемата на платформата, което означава, че те може да не са стандартизиран показател за владене на езика, признат извън тази конкретна среда. Въпреки че са ценни за лично удовлетворение и проследяване на пътя на обучението ви, сертификатите, специфични за платформата, може да не са достатъчни за демонстриране на владенето на езика в академични приложения или в професионална среда.

Специфичните за платформата сертификати имат своите предимства и недостатъци. От една страна, те дават усещане за постижение и служат като средство за мотивация, насърчавайки ви да продължите да учите. Освен това те действат като основен критерий в рамките на платформата, позволявайки ви да проследявате напредъка си спрямо конкретната учебна програма.

Признаването на тези сертификати обаче често е ограничено до самата платформа. Това означава, че те може да не са достатъчни за доказване на езиковите ви познания в академични приложения или професионални среди, където обикновено се изискват стандартизирани тестове или сертификати.

Специфичните за платформата сертификати са ценни за личното проследяване и мотивация в рамките на дадена платформа за езиково обучение, но те не могат да заместят стандартизираните тестове или сертификати, изисквани в академичната или професионалната среда.

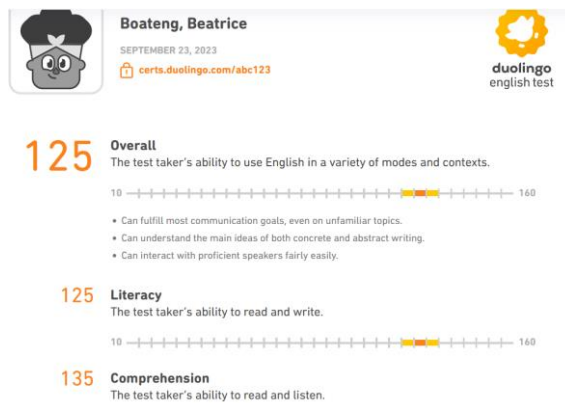
Duolingo - Тестови център на Duolingo (DTC): Тестът по английски език на Duolingo (DET) е мярка за определяне на нивото на владене на английски език за общуване и използване в среда с английски език. Той оценява способността на участниците в теста да използват езикови умения, които са необходими за грамотност, разговор, разбиране и продуциране.

Duolingo, популярна платформа за изучаване на чужди езици, предлага както безплатни, така и платени опции за абонамент. Докато безплатната версия на Duolingo осигурява достъп до повечето от основните ѝ функции, платеният абонамент, наречен Duolingo Plus, предлага няколко допълнителни предимства.

Duolingo English Test (DET) *не е* част от приложението за изучаване на езици Duolingo. Въпреки че някои ученици могат да използват приложението, за да упражняват уменията си по английски език, DET е отделна единица. Той е предназначен за оценяване на нивото на владеене на английски език и може да се решава само на компютър, а не на мобилно устройство. DET беше стартиран години преди пандемията през 2016 г. и сега се приема в над 5000 университета и институции.

Резултатите от теста по английски език на Duolingo се отчитат по скала от 10 до 160. Всеки сертифициран тест получава и четири подточки, които измерват знанията ви в конкретни области. Въпреки че четенето, писането, говоренето и слушането са важни езикови компоненти, изследванията показват, че комбинираните умения могат по-добре да представят начина, по който езикът се използва в реалния живот. Ефективната употреба на езика изисква хората да използват няколко умения едновременно.

Фигура 7 Доклад от теста на Duolingo

Babbel, абонаментна онлайн платформа за изучаване на езици, предназначена да помага на потребителите да усвоят нови езици чрез интерактивен курс, и Cambridge English, световният златен стандарт в оценяването на езици, стартираха през 2017 г. теста Babbel English powered by Cambridge English. Този онлайн езиков тест позволява на възрастните, изучаващи английски език, да оценят онлайн своите умения за слушане и четене от ниво A1 (начинаещи) до ниво B1 (средно напреднали) включително. Участниците в теста ще получат сертификат за постижение, който може да бъде изтеглен и използван за демонстриране на уменията по английски език пред потенциални работодатели, за самооценка, при подгряване за изпит или за подобряване на онлайн кариерен профил.

Certificate of Achievement

Ms. Babbler

has shown ability at

Council of Europe Level B1 or above
Babbel English Test powered by Cambridge English

Can understand reading and listening texts on a range of topics as well as understanding the main points of texts about less familiar topics

The holder of this certificate has taken a 45 minute online multiple choice test.
The test is designed to assess reading and listening skills at CEFR levels A1, A2 and B1.

Фигура 8 Сертификат за постижение в Babbel

Verbling, въпреки че предлага някои инструменти за оценка на езика, задвижвани от изкуствен интелект, се различава леко от основната концепция на строго тестово ориентираните платформи, споменати по-горе. Нейната основна функция е да предлага онлайн платформа за изучаване на езици, която свързва учащите с квалифицирани учители за персонализирано езиково обучение на живо чрез видеочат. За разлика от платформите, посветени единствено на тестове, Verbling дава приоритет на усвояването на езика чрез интерактивни уроци с преподаватели, за които езикът е роден.

Самият Verbling може да не предлага директно официални езикови сертификати. Платформата обаче може да бъде ценен инструмент за подготовка за стандартизирани езикови изпити, като осигурява практика и персонализирана обратна връзка чрез уроци на живо.

Verbling служи като среда за изучаване на езици, докато разгледаните по-рано платформи са специализирани в оценяването и сертифицирането на езикови умения.

5.3. Сравнение между онлайн и традиционно сертифициране на езици

Изборът между онлайн и традиционен (присъствен) процес на езиково сертифициране включва преценка на няколко фактора, като удобство, цена, достъпност и др.

Що се отнася до удобството, онлайн сертификатите са с ясно предимство. Те ви позволяват да се явите на теста от уюта на собствения си дом (или от всяко място с интернет връзка) във време, което идеално подхожда на вашия график. Това премахва необходимостта да пътувате до определено място за провеждане на тестове в определено време - затруднение, което може да бъде особено проблематично за заетите хора или за тези, които живеят далеч от центровете за провеждане на тестове.

Факторът **разходи** може да окаже значително влияние върху избора между онлайн и традиционно сертифициране. Онлайн сертификатите често са по-изгоден вариант за бюджета. Те премахват необходимостта от разходи за пътуване и настаняване, които могат

да бъдат основен фактор за разходите, ако изпитният център не се намира наблизо. Освен това някои традиционни изпити са свързани с по-високи административни такси в сравнение с онлайн платформите.

В сравнение с традиционните изпити онлайн сертификатите са **по-достъпни** за по-широк кръг от участници в изпита. Това включва лица с увреждания, които могат да се нуждаят от специални приспособления, както и такива, които живеят на отдалечени места, където пътуването до изпитен център би било значително предизвикателство. Онлайн платформите могат също така да се грижат за различни стилове на учене, като предлагат компютърни формати на тестване, което допълнително увеличава приобщаването.

Въпреки че онлайн сертификатите предлагат удобство, потенциална грижа представлява сигурността на тестовете. Онлайн средата може да е по-податлива на измами в сравнение със строго контролираната атмосфера на традиционните изпити при личен контакт. Освен това човешките проктори, присъстващи в традиционна среда, могат да предоставят по-нюансирана оценка на гладкото говорене, което може да е трудно да се възпроизведе изцяло чрез методите за онлайн тестване, задвижвани от изкуствен интелект.

Приемането на онлайн сертификати се развива, като широко признати платформи като теста по английски език на Duolingo набират популярност сред университетите, работодателите и правителствените агенции. Някои институции обаче все още предпочитат традиционните сертификати. За да се избегнат всякакви пречки, преди да се явите на теста, е изключително важно да проучите внимателно конкретната акредитация и признаване, свързани с избраната онлайн платформа. Това гарантира, че сертификатът ще бъде приет от институцията или организацията, за която ви е необходим.

Когато обмисляте онлайн сертификати, е важно да признаете зависимостта от технологиите. Технически неизправности или проблеми с интернет връзката могат да нарушат процеса на тестване. Освен това точното оценяване на владенето на говоримия език може да бъде по-нюансирано в традиционна среда с човешки проктори, тъй като онлайн оценките, задвижвани от изкуствен интелект, може да не обхвалят пълния набор от говорни умения.

5.4. Предимства на онлайн езиковите сертификати

Светът на езиковото сертифициране се развива бързо, като онлайн платформите предлагат силна алтернатива на традиционните методи на изпитване. Тези онлайн сертификати привличат учащите по няколко **основни причини**.

Първо, онлайн сертификатите се отличават с несравнима гъвкавост. Представете си, че полагате тест за владеене на език изцяло по свой график и от уюта на собствения си дом. Това елиминира стреса от съчетаване на работните графици или от координиране на пътуванията за определена дата на теста. Обучаващите се могат да изберат най-подходящото за тях време, което им позволява да се съсредоточат максимално и да сведат до минимум тревожността си.

Второ, онлайн сертификатите често са по-рентабилен вариант в сравнение с традиционните изпити. Традиционните изпити могат да доведат до значителна финансова тежест, особено ако е необходимо пътуване и настаняване. Онлайн сертификатите често се предлагат на по-ниска цена, което премахва тези допълнителни разходи. Това прави езиковото сертифициране по-достъпна опция за по-широк кръг учащи.

Освен за получаване на сертификат, онлайн сертификатите могат да послужат като катализатор за непрекъснато обучение. Гъвкавостта, която е присъща на сертификатите, позволява на учащите да интегрират езиковото обучение безпроблемно в своето продължаващо професионално развитие. Подготовката за изпита може да бъде разделена на по-малки, специализирани учебни сесии, които лесно могат да се съчетаят със съществуващите ангажименти. Този подход насърчава непрекъснатото учене и гарантира, че езиковите умения остават остри.

Освен това някои онлайн платформи не се ограничават само до тестване. Тези платформи могат да предложат на учащите различни ценни ресурси. Това може да включва персонализирани учебни материали, практически тестове и механизми за постоянна обратна връзка. Този всеобхватен подход дава възможност за непрекъснато учене и позволява на хората постепенно да усъвършенстват езиковите си умения.

В заключение, онлайн езиковите сертификати предлагат печеливша комбинация от удобство, достъпност и подкрепа за непрекъснато обучение. Те дават възможност на хората да потвърдят своите езикови познания и да останат конкурентоспособни в глобализирания свят, като същевременно се интегрират безпроблемно в натоварения им живот.

5.5. Предизвикателства и съображения

Въпреки че онлайн езиковите сертификати предлагат множество предимства, съществуват някои опасения относно тяхната надеждност, сигурност на тестовете и достъпност.

Едно от опасенията е възприеманата **липса на достоверност** в сравнение с традиционните изпити при личен контакт. Доставчиците на сертификати активно се борят с

този проблем, като гарантират, че тестовете им са съобразени с международно признати критерии за владене на езика. Освен това много онлайн платформи си сътрудничат с реномирани образователни институции, което придава легитимност на техните сертификати.

Друг проблем е **възможността за измама** в онлайн среда. За да се преборят с това, доставчиците на сертификати все по-често използват технологии за проверка. Тези технологии могат да включват наблюдение на уебкамерата, запис на екрана и проверка на самоличността в реално време, за да се гарантира, че участниците в теста са тези, за които се представят, и не получават неоторизирана помощ. Технологиите за провеждане на тестове обаче поражда опасения относно **неприкосновеността на личния живот на потребителите**. Доставчиците на сертификати работят за отговорното прилагане на тези технологии, като гарантират, че сигурността на данните и неприкосновеността на личния живот на потребителите се запазват по време на целия процес на тестване.

Трети проблем е **технологичната бариера** за някои обучаеми. Онлайн тестването изисква достъп до надеждна интернет връзка и подходящо устройство. За да се справят с този проблем, някои доставчици предлагат алтернативни методи на тестване за тези, които разполагат с ограничени технологични ресурси. Освен това нарастващата наличност на достъпен интернет достъп и технологии постепенно смекчава този проблем.

Освен тези предизвикателства доставчиците на онлайн сертифициране проучват иновативни начини за повишаване на сигурността и стойността на своите предложения. Една такава иновация е използването на цифрови знаци за проверка. Тези значки са сигурни, защитени от фалшифициране удостоверения, които се издават по електронен път след успешното завършване на сертификация. Те могат лесно да се споделят с потенциални работодатели или образователни институции, като демонстрират владенето на езика по проверим и удобен начин.

5.6. Въздействие върху изучаването на езици и кариерното развитие

Получаването на онлайн сертификат за владене на чужд език предлага многобройни предимства. Тези сертификати дават възможност на хората да разгърнат пълния си потенциал в многоезичния свят - от подобряване на езиковото обучение до улесняване на кариерното развитие и глобалната мобилност.

Процесът на подготовка за онлайн езиков сертификат може значително да подобри **изучаването на езика**. Подготовката за теста обикновено включва целенасочена практика във всички области на уменията - четене, писане, слушане и говорене. Този целенасочен

подход може да идентифицира слабите места и да подтикне учащите да се справят с тях, което в крайна сметка води до по-цялостно разбиране на езика. Наличието на ясна цел, като например получаването на онлайн езиков сертификат, може да действа като **мощен мотиватор**. Определянето на конкретна крайна дата за изпита принуждава учащите да се придържат към курса и да се посветят на обучението си. Чувството за постижение след получаването на сертификата допълнително засилва стойността на езиковото обучение и насърчава по-нататъшния напредък.

На днешното глобализирано работно място многоезичието е ценно предимство. Получаването на признат онлайн езиков сертификат показва на потенциалните работодатели уменията на кандидата. Това може да им даде конкурентно предимство на пазара на труда, особено за позиции, изискващи добри езикови умения в конкретни области. Онлайн езиковите сертификати могат да разширят **перспективите за кариера** извън рамките на отделните компании. Като демонстрират езикови познания, хората получават право на по-широк кръг от възможности за работа в различни сектори и географски местоположения. Това може да бъде особено полезно за тези, които търсят международна кариера.

За хората, които искат да работят, учат или работят като доброволци в чужбина, владението на езика често е задължително условие. Онлайн езиковите сертификати могат да изпълнят тези изисквания, като позволят на хората да се възползват **от възможностите, които им се предоставят в чужбина**, с по-голяма лекота. Това може да отвори врати за обогатяващи преживявания и напредък в кариерата в световен мащаб.

Процесът на придобиване и демонстриране на езикови познания може да бъде изключително полезен **за повишаване на самочувствието**. Спечелването на онлайн езиков сертификат потвърждава упоритата работа и ангажираността на обучаемия. Тази новопридобита увереност може да се превърне в по-добри комуникационни умения и по-голямо желание за участие в межкултурни взаимодействия.

Ученето на чужди езици често е пътуване през целия живот. Онлайн езиковите сертификати могат да послужат като стъпала по този път. Те са ценен ориентир за напредъка и могат да мотивират учащите да продължат да развиват езиковите си умения през целия си живот.

Глава 6. Поверителност на данните, киберсигурност и етични

съображения

6.1. Въведение

В съвременния образователен пейзаж цифровите технологии се превърнаха в незаменим инструмент за преподаване и учене. Тези технологии не само трансформираха традиционните подходи на преподаване, но и откриха нови начини за ангажиране на творчеството на учениците. Чрез интегриране на мултимедийни ресурси, интерактивен софтуер и различни онлайн платформи преподавателите могат да създадат завладяваща и ангажираща учебна среда, която да използва творческото мислене и изразяване. Цифровите инструменти улесняват по-интерактивното и съвместно обучение, като дават възможност на учениците да участват в творчески задачи, да си сътрудничат с връстници в реално време и да прилагат езиковите си умения в автентични, богати на контекст сценарии. Динамичното естество на цифровите технологии играе решаваща роля за опосредстване на творческите действия на учениците, за повишаване на тяхната ангажираност и за насърчаване на съвместното създаване на знания.

Тъй като цифровите технологии стават все по-неразделна част от образованието, от съществено значение е да се обърне внимание на свързаните с тях проблеми, свързани с неприкосновеността на личния живот, киберсигурността и етичните съображения. Използването на цифрови инструменти в класните стаи налага събирането и управлението на данни за учениците, поради което е наложително преподавателите да разбират и спазват законите за защита на данните, за да защитят информацията за учениците. Мерките за киберсигурност също са от решаващо значение за защитата на тези данни от неразрешен достъп и киберзаплахи. Освен техническите предпазни мерки, трябва да се наблегне и на етични съображения като цифрово гражданство, приобщаване и отговорно използване на технологиите, за да се осигури безопасна, уважителна и справедлива цифрова учебна среда. Преподавателите трябва да предоставят на учениците знания и умения за отговорно навигиране в цифровия свят, като наблюдават на осъзнаването на етичните последици от действията им онлайн и важноста на поддържането на цифровата сигурност и неприкосновеност на личния живот.

Цели на обучението

Цели на обучението за курс по защита на личните данни, киберсигурност и етични съображения, предназначен за деца на възраст от 3 до 18 години, които изучават втори език.

Деца 3 - 8 години

1. Основно разбиране на личната информация: Учениците могат да определят какво е лична информация и защо трябва да я пазят в тайна. Не дават името си, адреса си, телефона си, номера си, рождения си ден, не изпращат снимки и т.н. онлайн на хора, които не познават.

2. Безопасно използване на интернет. Учениците трябва да познават някои прости правила и норми за онлайн сигурност. Да не посещават сайтове, на които е посочено 18+, да не искат разрешение от възрастни за посещение на нови сайтове или да споделят лична информация.

3. На учениците трябва да се покаже как да разпознават и използват безопасни уебсайтове и приложения за изучаване на втори език. Трябва да им се покаже как да разпознават уебсайтове и приложения, които са одобрени от техните учители.

Деца от 9 до 12 години

1. да разберат какво е цифров отпечатък и че всичко, което публикуват онлайн, ще остави траен запис на техните действия.

2. да разберат как да създават силна и сигурна парола за защита на онлайн информацията си.

3. да разберете значението на добрите етични практики и поведение. Проявявайте уважение към другите, не копирайте чужда работа (плагиатство), разберете какво се случва с хора, които са преживели или участвали в кибертормоз.

Деца от 13 до 18 години

1. Запознайте се със законите за защита на личните данни (GDPR и COPPA). Да разберат собствените си права на цифрова поверителност. Разбират последиците от неспазването на законите за защита на личните данни.

2. Разбиране на напредналите практики в областта на киберсигурността. Например как да разпознават фишинг, да използват двуфакторна автентификация и да обезопасяват цифровите си устройства.

3. да развият умения за критично мислене, за да оценяват онлайн ресурсите за преподаване и учене, които ще използват при изучаването на втори език. Разгледайте аспектите на сигурността на ресурса. Качеството за изучаване на втори език - дали е забавно, интересно и предизвикателно, или скучно и повтарящо се.

4. Да разбира етичните последици от онлайн обучението и технологиите. Разбират извличането на данни и опасенията за неприкосновеността на личния живот. Въздействието на изкуствения интелект върху личните данни. Въздействието на изкуствения интелект върху ученето като цяло, копирането и как да се използва етично.

6.2. Как децата се влияят от цифровите медии и как това се отразява на езиковото развитие и ученето

Израстването с медиите

В европейското проучване **EU Kids Online 2020 Survey** [[Eu-kids-online-2020-international-report.pdf \(eukidsonline.ch\)](https://www.eukidsonline.ch/en/eukidsonline-2020-international-report.pdf)] се съобщава, че 68% от тийнейджърите на възраст 12-14 години използват смартфон няколко пъти дневно за достъп до интернет. Този процент се увеличава, като при младежите на възраст 15-16 години той е 81%.

Проучването "Децата на ЕС онлайн 2020" се фокусира върху проучване на времето, което децата и младежите прекарват онлайн. Те съобщават, че децата използват средно 192 минути (малко над 3 часа). За възрастовата група на 15-16-годишните тя е 229 минути (малко под 4 часа). В сравнение с 9-10-годишните деца средното време, прекарано онлайн, почти се удвоява при децата между 14 и 16 години. **Проучването "Децата на ЕС**

онлайн" се фокусира върху онлайн дейностите, възможностите, рисковете и безопасността на децата в няколко европейски държави.

Времето, прекарано в използване на цифрови медии, също се променя с възрастта. Според **The Common-Sense Census**: През 2021 г. децата от тази възрастова група са прекарвали средно по 8 часа и 39 минути дневно в използване на медийни продукти на екрана [[census_researchreport.pdf \(commonsensemedia.org\)](#)]. За децата на възраст от осем до дванадесет години този брой е 5 часа и 33 минути. **Common-Sense Census** е американско изследване, насочено към различни възрастови групи. Изследването се фокусира върху общото време, прекарано в консумиране на конкретни медии и използвани устройства. То предоставя сравнения между възрастовите групи, които позволяват да се идентифицират основните разлики и промени между децата в тийнейджърска възраст и децата в детска възраст.

Интернет, онлайн обучение и общуване

Повечето деца вече имат лесен достъп до интернет чрез лесно достъпни мобилни устройства като смартфони и таблети. Броят на децата, които имат достъп до компютри, също се увеличава, което означава, че броят на децата, използващи интернет, също ще расте бързо. Според доклада за 2019 г. на Digital Information World повече от шест часа от деня ни се прекарват онлайн, като средното време, прекарано в интернет в света, е 6 часа и 42 минути на ден. Но как децата прекарват това време онлайн?

Децата са онлайн предимно без надзор; те **трябва да могат самостоятелно да определят приемливото и неприемливото онлайн съдържание**. Те трябва също така да знаят как да се държат уважително онлайн и да избягват онлайн рисковете.

Това са някои примери за дейности, които децата могат да извършват онлайн:

1. Използват социалните медии

Децата обичат да общуват онлайн повече от възрастните. Значителен процент от потребителите на социални медии са деца, които използват сайтовете за социални мрежи, за да поддържат връзка с приятелите си. Една от причините, поради които децата прекарват толкова много време онлайн, е да създават нови приятелства и да поддържат връзка с хората. Те също така прекарват времето си в интернет, за да се информират за последните клюки за известни личности и влиятелни личности. Децата може да ценят показателите в социалните мрежи повече от други, като например харесванията и коментарите на техните публикации.

2. Играят видеоигри

Видеоигрите са друго популярно занимание, което децата обичат да правят онлайн. Онлайн игрите бързо станаха популярни през годините с развитието на игрите на живо и турнирите по спортни игри. Онлайн игрите са не само забавно развлечение за децата, но и им помагат да се свържат повече с приятелите си, да подобрят уменията си за игра и да се насладят на малко време за почивка.

3. Те играят онлайн

Освен онлайн игрите, децата прекарват част от времето си в интернет, играейки на онлайн слотове или разглеждайки уебсайтове за спортни залагания. При наличието на много игри и онлайн казина, които са лесно достъпни в интернет, все повече хора взаимодействат с тях и играят на слот игри или залагат на популярни спортни събития. Макар че законите и разпоредбите за хазарта в различните страни по света са различни (в много от тях хазартът е легализиран само за лица над 18 години, а в някои случаи - над 21 години), един от най-важните фактори, които трябва да се вземат предвид, е как да се справим с проблема с хазарта. В ръководството на The Pogg за "[Безопасен хазарт: Поглед към проблема с хазарта](#)", достъпността, подкрепата на известни личности и рекламите на хазарт са само някои от факторите, които оказват голямо влияние върху проблемните играчи.

4. Имат достъп до полезна информация и новини

Много деца използват интернет, тъй като се интересуват от уебсайтове за най-новите телевизионни предавания, филми, музика и клюки за известни личности. Вместо да слушат радио или да си купуват вестници, децата също използват интернет за редовно обновяване на новините. Едно от основните предимства на интернет е достъпът до информация на една ръка разстояние.

5. Те пазаруват онлайн

Нарастващата популярност на онлайн пазаруването води до създаването на онлайн магазини от все повече компании. Благодарение на бързата доставка и богатия каталог от продукти много деца прекарват значителна част от времето си в пазаруване онлайн, особено в популярни уебсайтове като Amazon и ASOS.

Рискове за безопасността на децата в интернет

Съществуват четири основни вида рискове за децата в интернет.

1. Рискове, свързани със съдържанието

За децата тези рискове включват попадане на материали, които могат да им се сторят неприятни, отвратителни или неудобни по друг начин, особено ако се сблъскат с тях случайно. Този материал може да включва:

- порнография или сексуално съдържание в музикални клипове, филми или онлайн игри.
- реално или симулирано насилие.
- сайтове за омраза
- терористични обекти
- фалшиви новини, които изглеждат правдоподобни
- вредно съдържание, генерирано от потребителите, като например сайтове за употреба на наркотици, самонараняване, самоубийство или негативен образ на тялото.

2. Рискове при контакт

Тези рискове включват среща с възрастни, които се представят за деца онлайн, непознати, които убеждават децата да се срещнат с тях в реалния живот, и онлайн измамници.

3. Рискове, свързани с поведението

Рисковете, свързани с поведението, включват поведение, което е неподходящо или нараняващо, или това, че сте станали жертва на такъв вид поведение. Примерите включват:

- кибертормоз
- секстинг
- злоупотреба с чужди пароли и представянето за хора онлайн.
- извършване на неоторизирани покупки, като се използват чужди финансови данни.
- създаване на съдържание, което разкрива информация за други хора.
- имат проблеми с регулирането на времето, прекарано онлайн, което може да прерасне в проблемно използване на интернет.

4. Рискове, свързани с договорите

Рисковете, свързани с договорите, включват подписване от децата на несправедливи договори, срокове или условия, за които те не знаят или не разбират напълно. В резултат на това децата могат да:

- да са уязвими за кражба на самоличност или измама.
- получават неподходящи съобщения за цифров маркетинг или измамни имейли.
- личните им данни се събират от приложения и устройства, като фитнес тракъри.

Защита на децата от рискове, свързани с безопасността в интернет

Важно е да **помогнете на детето си да се справи с рисковете, свързани с безопасността в интернет**. Това позволява на детето ви да изгради дигитална устойчивост, т.е. способност да реагира положително и да се справя с рисковете, с които се сблъсква онлайн.

Можете да направите това, като:

- да бъдете модел за подражание за здравословно използване на интернет.
- да говорите с детето си за онлайн съдържанието и поведението му.
- да напомняте на детето си за поверителността и личната информация.
- да научите детето си да прави онлайн покупки.

Важното е да се доверите на детето си, че ще стане **отговорен гражданин на цифровите технологии**.

6.3. Поверителност и защита на данните

Големите обеми от данни и изкуственият интелект правят устройствата и домовете ни по-интелигентни. Интелигентните домове, цифровите асистенти и интелигентните

устройства ни съпътстват в ежедневието ни и всеки ден събират данни за потребителите. Важно е тези данни да бъдат защитени.

Много предмети от ежедневието вече са свързани с интернет: обясняваме как да ги използвате безопасно.

Смарт устройствата са предмети от ежедневието, които се свързват с интернет. Те могат да включват както високотехнологични предмети (например интелигентни високоговорители, фитнес тракери и охранителни камери), така и предмети от бита (например хладилници, електрически крушки и звънци). За разлика от обикновените домакински предмети, не можете просто да включите смарт устройство и да го забравите; трябва да проверите няколко прости неща, за да се защитите.

Подобно на смартфон, лаптоп или компютър, смарт устройствата могат да бъдат хакнати и да изложат на риск вашите данни и поверителност. Много рядко устройствата са били контролирани от някой друг, който управлява устройството - често с цел сплашване на жертвата.

Преди да купите, проверете отзивите за продукта и за производителя. За информация как да настроите конкретно устройство, направете справка в документацията на производителя, например в ръководството или наръчника за започване на работа, който е предоставен с устройството, на уебсайта на производителя (първо проверете областта "поддръжка") или в самото приложение.

Настройване на вашето устройство

Някои интелигентни устройства работят, без да са свързани с интернет. Други може да се нуждаят от интернет връзка, приложение за смартфон или да създадете акаунт. Отново проверете техния уебсайт за подробности.

Проверка на настройките по подразбиране

Някои устройства може да са несигурни при първото им включване, така че ще трябва да предприемете някои бързи стъпки, за да се защитите.

- Ако устройството е снабдено с парола, която изглежда лесно отгатваема (например admin или 00000), променете я.
- Лесно отгатваемите пароли могат да бъдат открити от киберпрестъпниците, затова се уверете, че сте избрали сигурна парола.

Управление на профила ви

Ако устройството или приложението предлага [двуфакторно удостоверяване \(2FA\)](#), включете го. 2FA осигурява начин за "двойна проверка" дали наистина сте лицето, за което се представяте, и значително затруднява достъпа на престъпниците до онлайн акаунтите ви, дори ако знаят паролата ви.

Някои продукти могат да се управляват, когато сте далеч от домашния си Wi-Fi интернет, като създадете онлайн акаунт, свързан с устройството ви. Често можете също така да създавате резервни копия на настройките и данните си, за да ги възстановите, ако се

наложи да изтриете устройството си. Подобен достъп до устройството ви обаче може да улесни достъпа на други хора онлайн до него без ваше разрешение, затова се уверете, че сте променили паролите по подразбиране и сте активирали 2FA, ако има такава възможност.

Поддържане на устройствата ви в актуално състояние

Както и при компютрите и смартфоните, своевременното инсталиране на актуализации на софтуера помага да запазите устройствата си сигурни. За всяко от вашите смарт устройства трябва:

- включване на опцията за активиране на автоматични актуализации (ако има такава).
- да инсталирате всички ръчни актуализации, когато бъдете подканени.
- да се уверите, че операционната система на устройството ви е актуализирана.

Ако нещо се обърка

Ако знаете за инцидент, например в медиите, и смятате, че устройството ви е засегнато:

- посетете уебсайта на производителя, за да проверите дали има налична информация за това какво трябва да проверите.
- Ако смятате, че някой има злонамерен контрол/достъп до устройство в дома ви, трябва да извършите възстановяване на фабричните настройки.

Отстраняване на устройството

Ако решите да продадете или дадете устройството си на друг, първо трябва да извършите възстановяване на фабричните настройки. Това ще върне устройството към първоначалните му настройки и ще премахне всички ваши лични данни от устройството. Проверете уебсайта на производителя, ако трябва да разберете как да извършите нулиране.

6.4. Ролята на семейството и социалната среда

С напредването на възрастта децата стават все по-независими и самостоятелни в използването на медиите. Според научната статия "[Как родителите посредничат в медийното потребление на децата](#)" на Улс и Роб, самите медии се превръщат в социална среда на младежите. Ето защо те могат да бъдат наречени и супер връстници, тъй като медиите свързват децата с техните връстници. Чрез медиите децата също установяват, подобно на възрастните, така наречените парасоциални отношения*. Това не означава, че използването на медиите от децата излиза напълно извън контрол и че родителите не могат и не трябва да се ангажират.

Според Uhls и Robb децата все още могат да имат голяма полза от родителската медиация. Всъщност децата могат да се възползват от това посредничество с напредването на възрастта и то може да им осигури полезна основа, когато станат независими и самостоятелни в юношеството. По време на юношеството родителите все още трябва да се грижат за медийната употреба и опит на децата си. Те трябва да могат да се включат в

разговор и заедно с децата си да намерят начини да не позволяват на медиите да влияят на други важни аспекти от живота.

*Парасоциалните връзки са тези, които установяваме с любимите си медийни герои (както измислени, така и реални),

Рекламата и нейното влияние върху децата

Децата се сблъскват с реклами под различни форми - по телевизията, в YouTube, интернет, мобилни приложения, радио, билбордове, списания, вестници, филми, интернет, рекламни игри, текстови съобщения, социални медии и др.

За да привлече вниманието на децата, рекламата използва много техники като **цвет, звук, изображения, рими, краткост и яснота на посланията**, които влияят на емоционалния избор на децата. Веднъж щом посланието на рекламата се запечата в съзнанието на детето, то оставя трайно впечатление. Лоялността към дадена марка означава много пари за производителя.

Въздействието на децата върху рекламите може да зависи от няколко неща, **включително от тяхната възраст, знания и опит**. Като учител/възпитател можете да им помогнете да се научат да се справят с въздействието на рекламите. Насърчавайте ги да задават въпроси и да говорят за своите чувства и възприятия, когато са изложени на реклами.

Рекламни медии и форми и тяхното възприемане от децата

Рекламата на марки и продукти използва голямо разнообразие от медии, като вестници, радио, телевизия или уебсайтове, за да създаде потребности и да предизвика интерес. По-долу са изброени основните форми на медийната реклама:

Онлайн реклама

В **уебсайтовете** има рекламни банери, които използват цветни ефекти, звуци или променящо се съдържание. В **социалните мрежи** рекламата обикновено се показва в персонализирана форма между публикациите или в края на страницата, а аудиовизуалните рекламни клипове се вмъкват нагоре и надолу във видеоклиповете. В социалните мрежи има някои форми на реклама, които са умишлено проектирани така, че да не се разпознават веднага като реклами, да изглеждат като част от съдържанието/потока с новини и да имат само малък шрифт, например "*спонсорирано*".

В **социални мрежи** като YouTube, TikTok, Instagram, Pinterest има определени хора, които са наречени "**инфлуенсъри**" и обикновено рекламират определени марки, услуги и т.н. Тази реклама може и да не е изрично обозначена като такава и дори възрастните могат да се объркат дали това е част от съдържанието или реклама. В **YouTube** също има подобни рекламни стратегии, каквито се използват в социалните мрежи.

Популярна е и практиката "**разопаковане**", при която тези инфлуенсъри показват своите покупки. Това може да бъде и форма на реклама, ако определени марки плащат на инфлуенсърите да правят разопаковане на техните стоки. Прочетете статията "*Защо децата са най-неуловимите и ценни клиенти в областта на технологиите*", към която сме дали

връзка в нашия раздел с ресурси, за да научите повече за значението на онлайн рекламата за тази възрастова група.

Реклама в приложенията

В безплатните приложения често може да откриете реклами под формата на избледнели снимки, записани видеоклипове или малки рекламни банери. Пълните платени версии обикновено са без реклами. Отделна форма на реклама в приложенията са така наречените "покупки в приложението" или "елементи в приложението". Това означава, че например в приложение за безплатна игра могат да бъдат закупени допълнителни материали, които да помогнат на играча да достигне целта на играта по-бързо. Докато големите реклами в приложенията, като банери, видеоклипове или изскачащи прозорци, обикновено могат да бъдат разпознати по разликите във външния вид и съдържанието, съответните препоръки за покупка на елементи в приложението обикновено могат да бъдат разпознати само чрез внимателен прочит на съобщението и поради това често не се възприемат ясно като реклама от юношеската аудитория.

6.5. Правна рамка и органи за контрол

Закон за радиото и телевизията

Общи разпоредби за България.

Партньорите се адаптират за Швеция, Турция, Австрия (променете според случая при превода)

В България, съгласно чл. 75 от Закона за радиото и телевизията, рекламата не трябва да включва или насърчава дискриминация, не трябва да насърчава поведение, което застрашава здравето, безопасността или околната среда, не трябва да уврежда или подвежда интересите на потребителите и не трябва да нарушава човешкото достойнство.

Наредби със специално внимание към децата

Съгласно закона има по-високо ниво на защита на рекламите, насочени към деца. Например телевизионните предавания за деца не могат да бъдат прекъсвани от реклама на интервали, по-кратки от 30 минути. Рекламите трябва да се излъчват отделно от редакционното съдържание за деца и деца, ако се отнасят до потенциално вредни продукти. Алкохолните напитки също не могат да се рекламират специално за деца и юноши.

Съвет за електронни медии (СЕМ)

СЕМ е регулаторен орган и сред основните му функции са защитата на обществения интерес и осигуряването на безопасна среда за децата. СЕМ следи отблизо дали медиите (най-вече частните телевизионни канали) спазват разпоредбите, свързани със защитата на децата, в Закона за радиото и телевизията.

Национален съвет за саморегулиране (НССС)

Националният съвет за саморегулация (НССР) е неправителственият орган за саморегулация на рекламната индустрия. Неговата задача е да гарантира, че разрешената от закона реклама не преминава етичните граници. Неговите цели включват насърчаване на

отговорни действия и отстраняване на жалби в рекламната индустрия. Самите представители на обществеността могат да посочват изявления и съдържание, които се считат за неподходящи (за всички възрастови групи на обществото), и да подават жалби.

Използването на надеждни механизми за контрол или технически мерки става все по-трудно поради големия брой медии и обръквачите транснационални, предимно електронни, канали за разпространение. От друга страна, мерките за защита стават необходими поради нарастващия обем на съдържанието, свързано със защитата на децата и децата.

Реклама и медийно образование

Рекламата съпътства децата в ежедневието им и поради това учителите, родителите и настойниците трябва да се справят с нея по ефективен начин.

Умения и компетенции, които са важни за подпомагане на тази възрастова група:

- Учителите, родителите и настойниците трябва да осъзнаят влиянието на рекламната върху желанията на децата да купуват.
- Вниманието на родителите и децата от тази възрастова група трябва да бъде насочено не само към рекламните послания, но и към това, че децата са силно повлияни от идеите и начина на живот, представени в рекламата.
- Учителите, родителите и настойниците трябва да помагат на младите хора да открият и разгадаят най-често срещаните рекламни стратегии. Те трябва да разговарят с тях за рекламните, които виждат, и да ги насърчават да мислят за това какво се опитват да направят рекламните.

Кои умения децата трябва да са развили и в коя област все още имат нужда от подкрепа?

- Децата могат да разпознават рекламните и да ги разграничават от съдържанието в различните медии.
- Обикновено те могат да разберат целта на рекламата и да използват рекламираната информация, за да вземат решение за покупка.
- Възможно е младите хора все още да не разбират напълно как рекламата оскъпява продуктите; това трябва да бъде обсъдено.
- Не всички деца могат да разпознаят сложните стратегии за позициониране на продукти.
- Младите хора може да не знаят, че кликването върху реклама в социалните мрежи изпраща данни на създателите на рекламата. Трябва да се обсъди и обясни критично какви данни за потребителите събират платформите на социалните медии като Instagram, Facebook, YouTube и Snapchat, които те използват за насочване на рекламата към потребителите.
- Възможно е те да нямат уменията да преценяват политическите реклами, особено по време на предизборни кампании.

6.6. Значението на медийните герои и знаменитости за децата

За днешните деца инфлуенсърите в социалните медии, понякога наричани още микрозвезди, са от изключителна важност. По-долу са изброени някои области, които трябва да се проучат допълнително:

- Защо медийните герои/влиятели са толкова важни за децата - днешната младеж е изцяло потопена в медийния свят и се обръща към медийните герои не само за забавление, но и за събиране на информация, препоръки, общуване и комфорт.
- Ролята на медийните герои като спътници - децата се сблъскват с предизвикателства, когато растат, а медийните герои ги подкрепят и придружават, за да се справят със заобикалящия ги свят.
- Медийни фигури за ориентация - децата особено обичат да наблюдават медийни герои в социални ситуации, с които те самите се сблъскват, и такива, които намират за предизвикателни. Това им дава възможност да получат потвърждение или вдъхновение за собствените си действия.
- Най-популярните медийни фигури - Влиятелните личности от социалните медии и ютубърите, както и други известни личности, са изключително популярни сред децата. Родителите трябва да поддържат връзка с децата си и да търсят възможности да общуват с тях относно съдържанието, което следят.

Защо медийните герои са толкова важни за децата?

За днешните деца социалните медии са естествена част от живота, чрез която те общуват с приятелите си. Повечето от тях имат собствени акаунти в различни платформи на социалните медии и прекарват много време в харесване, споделяне и коментирание на съдържание в социалните медии. Причината, поради която съдържанието на инфлуенсърите в социалните медии оказва толкова голямо влияние в живота им, е, че децата търсят социални контакти и са в активно търсене на идентификационни фигури. Инфлуенсърите изглеждат изключително привлекателни, тъй като приличат на своите зрители. Понякога те са като познато момиче или момче от съседната стая.

Медийно образование за учители във връзка с използването на интернет и големите данни

Днешните деца растат в един все по-сложен свят, в който животът им протича безпроблемно в интернет и извън него. Това предоставя много положителни и вълнуващи възможности, но и предизвикателства и рискове. Искаме училищата да предоставят на своите ученици необходимите знания, за да използват по най-добрия начин интернет и технологиите по безопасен, обмислен и уважителен начин, така че те да могат да се възползват от предимствата на онлайн света.

Медиите могат да се използват в почти всяка дисциплина за подобряване на обучението както в клас, така и за задачи извън него. Кратки филмови и телевизионни клипове, писмени статии и публикации в блогове могат да се гледат, за да се затвърдят

понятията и да се предизвика дискусия. Песните и музикалните видеоклипове, особено когато са достъпни текстовете, могат да се използват със същия ефект.

Предимства на използването на медии

- Много медийни източници (игрални филми, музикални клипове, визуализации, новини) имат много високо качество на продукцията, което позволява да **се представят сложни идеи** за кратък период от време.
- Медиите предлагат както когнитивни, така и афективни преживявания. Те могат да **провокират дискусия, оценка на ценностите и оценка на самия себе си**, ако сцените са със силно емоционално съдържание.
- Използването на медийни източници помага на **учащите да се запознаят със събития, които са от културно значение**. В резултат на това положителна последица от използването на медиите е, че преподавателите трябва да актуализират своите материали и примери.
- Новинарските истории могат да се използват за **свързване на теориите, преподавани в класната стая, със събития и политики от реалния свят**.

Предимствата на медиите за учениците

- Популярните медии (филми, музика, YouTube) са познати за учениците средство, което помага да се привлече вниманието и да **се поддържа интересът на учениците** към обсъжданите теории и концепции. Учениците могат да видят теориите и концепциите в действие. В повече от преносен смисъл теориите и концепциите изскачат от екрана.
- Учениците могат да **усъвършенстват аналитичните си умения**, като анализират медиите, използвайки изучаваните теории и концепции.
- Използването на медии в класната стая **дава възможност на учениците да виждат концепции и нови примери**, когато гледат телевизия, слушат музика или са на кино с приятели.
- Учениците могат да **се докоснат до светове извън техния собствен**, особено ако медиите се различават рязко от местната им среда.

Социални медии и незабавни съобщения

Терминът "социални медии" се отнася до компютърна технология, която улеснява споделянето на идеи, мисли и информация чрез виртуални мрежи и общности. Социалните медии са събирателен термин за уебсайтове и приложения, които се фокусират върху комуникацията, приноса на общността, взаимодействието, споделянето на съдържание и сътрудничеството. Някои популярни примери за общи платформи за социални медии включват *Snapchat, YouTube, Instagram и TikTok*

Незабавните съобщения са форма на текстово базирана комуникация, при която двама души участват в един разговор през своите компютри или мобилни устройства в интернет

базиран чат. Софтуерът установява директна връзка между потребителите, така че те могат да разговарят помежду си синхронно, в реално време.

Видове социални медии

- Социални мрежи.
- Споделяне на снимки.
- Споделяне на видео.
- Интерактивни медии.
- Създаване на блогове/общност.
- Социалните медии се отнасят до всяка цифрова платформа, система, уебсайт или приложение, които позволяват на хората да създават и споделят съдържание и да се свързват помежду си. Ето няколко от най-популярните сайтове, които децата използват, и как работят те:
 - **Facebook:** Безплатен сайт, в който регистрираните потребители (на възраст над 13 години) могат да споделят снимки, връзки, видеоклипове и друго съдържание със своите "приятели". Приятелите са други регистрирани потребители, с които сте се свързали в рамките на мрежата. В повечето случаи всичко, което споделяте, ще бъде видно само от хората, с които сте се сприятелили.
 - **Инстаграм:** Безплатна услуга за споделяне на изображения, която се използва главно на мобилни устройства. В Instagram често се свързвате с хора, които не познавате, но имат общи интереси (например Скалата). Можете да имате публичен акаунт или личен акаунт, в който само приятелите ви могат да виждат публикациите ви.
 - **Снапчат:** Приложение за съобщения за мобилни телефони, което ви позволява да изпращате видео или картинни съобщения на един или повече хора едновременно. Съобщенията могат да се видят само за няколко секунди в даден момент, както е определено от изпращача.

- **TikTok**; Безплатна платформа за споделяне на видеоклипове, в която потребителите могат да снимат, редактират и споделят кратки видеоклипове. Подобно на други приложения за социални медии, потребителите могат да следват, харесват и коментират всичко, което виждат. По-голямата част от потребителите на TikTok са на възраст 24 години и по-млади.
- **Tumblr**: Уебсайт за блогове, в който хората могат да публикуват собствени статии и да ги споделят с хората, които следват техния блог или профил. Те също така могат да разглеждат съдържанието на хората, които следват.
- **WhatsApp**: WhatsApp и приложенията за изпращане на съобщения ви позволяват да се свържете с приятели, като използвате интернет данни (или Wi-Fi) вместо мобилния си оператор, което намалява разходите за изпращане на съобщения. То може да се използва без SIM карта, ако е свързано с Wi-Fi мрежа. То е популярно, защото ви позволява да изпращате съобщения до група приятели едновременно.

6.7. Дигитално езиково обучение - създаване и разбиране на медиите от самите вас

Медийното образование и насърчаването на медийната грамотност обхващат широк спектър от области. Теми като медийните навици, социалните медии и рекламата са насочени предимно към преподаване на отговорно и безопасно използване и потребление на медиите.

Друга област - обучението по медийни изкуства - използва медиите като инструмент за създаване на собствени медийни продукти, за да подпомогне критичното и отговорно използване на медиите. Тук цифровите медии се използват като инструмент за проектиране и изразяване. Чрез самостоятелно експериментиране с медиите децата могат да участват в социалната си среда и да научат как медиите могат да се използват, например за публикуване на информация и собствено мнение. От обикновени потребители на медии те се превръщат

в активни производители. В творческата работа с медиите цифровите технологии се срещат с аналоговите

Съществуват многобройни възможности, като например правене на снимки, създаване на музика, видеоклипове или стоп-моушън филми, при които цифровите медии се използват активно и творчески. Особено създаването на собствени видеоклипове е много популярно сред децата във времето на *YouTube* и *TikTok*.

Какво научават децата чрез цифровите езикови програми?

Чрез собственото си и творческо използване на цифрови медии децата могат да ги преживеят директно. Те научават не само как работят медиите, но и какво целят и как работят. Фактът, че медиите показват само част от реалността, може да бъде преживян пряко, например при самостоятелно правене на снимки. Децата разбират колко лесно могат да се манипулират снимки, когато сами ги редактират с Photoshop.

Заклучение

Прилагането на цифрови технологии в преподаването и ученето на чужди езици предлага широки възможности за повишаване на креативността, ангажираността и съвместното създаване на знания. Тези инструменти променят традиционните образователни подходи, като дават възможност на учениците да се включат в интерактивно и смислено обучение. Като използват мултимедийни ресурси, интерактивен софтуер и онлайн платформи, преподавателите могат да създадат динамична среда, в която творческите действия на учениците са опосредствани и стимулирани.

Интегрирането на цифровите технологии обаче води и до решаващи съображения по отношение на неприкосновеността на личния живот, киберсигурността и етичните практики. Осигуряването на защита на данните на учениците, прилагането на надеждни мерки за киберсигурност и повишаването на отговорното цифрово гражданство са основни компоненти на безопасната и ефективна цифрова учебна среда.

И накрая, неприкосновеността на личния живот, киберсигурността и етичните съображения стават все по-важни в цифровата ера, тъй като огромни количества чувствителна информация се събират, съхраняват и обработват от различни структури. Осигуряването на неприкосновеност на личния живот включва защита на личните данни от неоторизиран достъп и злоупотреба, докато киберсигурността се фокусира върху защитата на системите и мрежите от цифрови атаки. Етичните съображения обхващат отговорното използване на технологиите, като се гарантира, че практиките за събиране и използване на данни зачитат правата на лицата и не експлоатират или вредят на потребителите. Балансирането на тези аспекти е от съществено значение за изграждане на доверие, поддържане на съответствие с нормативните изисквания и за създаване на сигурна и справедлива цифрова среда.

Глава 7. Повишаване на езиковите умения чрез межкултурно онлайн сътрудничество

Цел:

Главата има за цел да даде представа за развитието на задълбочено изследване на това как межкултурното онлайн сътрудничество подобрява владенето на езика. Тази обширна тема се фокусира върху пресечната точка на езиковото обучение с межкултурното общуване, улеснено чрез цифрови средства. В главата ще бъдат изтъкнати педагогическите стратегии, технологичните инструменти и резултатите, свързани с използването на межкултурни сътрудничества в програмите за езиково обучение.

7.1. Въведение в межкултурното сътрудничество в езиковото обучение

Важно събитие за езиковото обучение е публикуването на ЕКР от Съвета на Европа през 2001 г. Този документ има за цел да хармонизира препоръките и практиките в преподаването на съвременни чужди езици и да ги популяризира. Това разкрива и една нова европейска концепция за езика: той вече не е просто предмет за изучаване като всеки друг, а по-скоро средство за общуване с другите. Ето защо този параметър трябваше да бъде взет под внимание в преподаването на езици, което трябваше да реагира, като предложи нов начин на преподаване: подход, основан на действието. При него изучаващият езика вече не се разглежда само като потребител с определено езиково ниво, което трябва да постигне, а по-скоро като социален актьор. За да получи този нов статут, обучаемият вече не трябва просто да използва чуждия език с цел да го научи, а по-скоро с цел да изпълнява задачи, които му позволяват да установи реално общуване с другите. Всъщност вече знаем, че общуването не се основава единствено на езиковата област. Ето защо подходът, ориентиран към действията, не възприема езика като цел, а по-скоро като средство за извършване на различни дейности, които излизат извън рамките на езиковата област и които дават възможност да се развие у учащия "набор от общи умения и по-специално умение за езиково общуване" (Съвет на Европа, 2001 г., стр. 15). В този случай преподавателите по чужди езици трябва да предложат задачи на учащите. Съветът на Европа ги определя като "всяка цел на действието, която действащото лице представя като необходимост от постигане на даден резултат въз основа на проблем, който трябва да бъде решен, задължение, което трябва да се изпълни, цел, която си поставяме." (Пак там, стр. 16). Това определение е илюстрирано с примери за задачи: "Тя може да включва (...) преместване на шкаф, написване на книга, спечелване на решението при преговорите по договор, игра на карти, поръчка на храна в ресторант, превод на текст на чужд език или подготовка на класен вестник в група" (Ibid.). Следователно задачите, които пречупват езиковите курсове, далеч надхвърлят академичната и езиковата рамка, като попадат в области, които са по-големи, по-сложни и по-представителни за реалността, с която ще се сблъскат учащите и за която те трябва да могат да мобилизират множество умения, за да постигнат даден резултат.

Текстът разграничава две основни категории умения: комуникативни езикови умения (лингвистика, социоллингвистика, прагматика) и общи умения, в които откриваме по-специално дескриптор, наречен "Межкултурна осъзнатост", обяснен като "Знание, осъзнаване и разбиране на връзките (прилики и характерни различия) между "света, от който идва човек", и "света на целевата общност" (Ibid., p.83). Терминът "осъзнатост" е интересен, тъй като представя межкултурния подход като начин на възприемане на света, от който вече не можем да се откъснем, след като сме го възприели, съзнателно или не, и който ни съпътства до края на нашия опит. След това межкултурното осъзнаване е описано по-конкретно като:

- способност за установяване на връзка между оригиналната и чуждата култура.
- осъзнаване на понятието култура и способност да разпознава и използва различни стратегии за установяване на контакт с хора от друга култура
- способността да играе ролята на културен посредник между собствената и чуждата култура и да се справя ефективно със ситуации на неразбиране и културни конфликти.
- способността да се надхвърлят стереотипните повърхностни отношения (Ibid., p.84).

Ето защо можем да отбележим, че този аспект на езиковото обучение - межкултурният - също се взема предвид в институционална рамка като ЕКРН и че той не се ограничава само до езиковите умения. През 2018 г. беше публикуван допълнителен том на CEFR, в който е добавена идеята за посредничество. Всъщност Съветът на Европа желае да наблегне на плурилингвалното и межкултурното образование и това се изразява в нови дескриптори като "създаване на плурикултурно пространство" (Council of Europe, 2018, p.129) например, за което ниво А1 изисква да можеш да "улесняваш межкултурния обмен" (Ibid.), а ниво С1 - да "играеш ролята на медиатор в межкултурни срещи" (Ibid.). В този случай текстът разглежда изучаващия езика, независимо от неговото ниво, като реален социален актьор в мултикултурен контекст, където участието на всички е необходимо, за да се постигне съвместен живот. По отношение на интеркултурността Chaves et al. (2012) добавят: "Това обучение е също така трансверсално; то засяга всички предмети, преподавани в училищната система, и не приключва с края на училищното образование. Напротив, то продължава през целия живот. " (p.18). Действително, CEFR и допълващият го том определено са предназначени да бъдат трансверсални, подобно на самото езиково обучение, което позволява реинвестиране на придобитите знания в множество други области.

В обобщение, Съветът на Европа е успял да вземе предвид межкултурните аспекти в преподаването и изучаването на езици, както е видно от ЕКРН и допълнителния том към него. За да се включи този аспект в преподаването, беше въведен нов подход: подходът, основан на действието, който предоставя на ученика нова роля, много по-социална и по-близка до реалността. Следователно комуникацията се разбира в нейната сложна форма, която включва множество езикови умения, както и общи такива. Културното измерение на езика е по-осезаемо от всякога и межкултурната компетентност се оказва необходима за общуването с другите. Межкултурната компетентност обаче не се ограничава само до съвременните езици и училището, а е от съществено значение и през целия живот.

Телесътрудничеството обикновено се определя като "използване на онлайн инструменти за комуникация, за да се съберат класове от географски отдалечени учащи се, които да развиват своите чуждоезикови и межкултурни умения чрез съвместни задачи и проекти". Съществуват многобройни трудове, посветени на използването на цифрови технологии в езиковото обучение. Развитието на межкултурната компетентност чрез телесътрудничество - тема, която датира от края на XX в., дава началото на проекти като *Cultura* в САЩ, *eTandem* в Европа, *Le français en line* във Франция. Една от основните причини за това увлечение по цифровите технологии е следната: пространството, някога физическо, се превърна във виртуално, като по този начин позволява пряк достъп до общество, различно от това, което ни заобикаля физически. Необходимото условие за развитие според Виготски е асиметрията, причинена от различията между това, което вече знаем как да правим, и това, което все още не знаем как да правим. Това различие ще гарантира, че винаги ще има напредък, индивидуално развитие, което ще бъде част от общественото развитие. Ролята на обществото в индивидуалното развитие е от първостепенно значение. В този смисъл новите технологии увеличават потенциала на взаимодействията при изучаването на езици и напълно съответстват на първата идея на Виготски, а именно ученето, разположено в социална среда с помощта на взаимодействия. Втората идея на Виготски за значението на културата в процеса на учене придобива още по-голямо значение с появата на интернет. Всъщност "появата на социалната мрежа" (Ollivier, 2012) означава, че "от една страна, самият интернет се основава на специфични културни принципи и ценности, а от друга, неговите потребители внасят свои собствени културни норми и специфично поведение" (O'Dowd, Ritter, 2006). По този начин интернет предлага пространство, което не е културно неутрално и което е благоприятно за развитието на межкултурна компетентност⁴. Основният въпрос, повдигнат в останалата част на статията, е да се знае какви са предимствата на телесътрудничеството за учениците и как учителят може да "приложи дейности, насочени към преминаване от езиково/семантично разбиране към разбиране на човека" (Beasco, 2013).

Телесътрудничеството е проект, в който участват няколко класа, понякога в различни държави, и който се осъществява чрез интернет. Инструментите, които позволяват телесътрудничество, включват електронни имейли, дискуссионни форуми, уикита, чат, аудиоконференции, видеоконференции и виртуални светове.

Телекомуникационното сътрудничество възплачва идеята да се обръщаме директно към "носителите" на езика, за да изпълним крайната задача. Преди да преминем към обяснението, е необходимо да направим една важна забележка: за да избегнем обобщаването и дискриминацията, ще използваме термина "местен" в кавички, като го редуваме с думата специалист, която му придава много общо значение на "човек със задълбочени познания и умения в областта на дадена езикова култура". За разлика от тях, ще говорим за учащи и ученици, определяйки ги като хора "в процес на придобиване на знания и умения в дадена езикова култура". Предимството на видеоконференциите е, че улесняват устното и визуалното взаимодействие между обучаващите се и специалистите, като придават социално измерение на обучението. Първото предимство на видеоконферентната връзка е възможността за обмен на живо, за да се провери разбирането на ситуацията, в които могат

да се използват изразите, и да се разберат по-добре специфичните интонации и жестове, с които те често са надарени. По този начин информацията, предоставена от "местните жители", дава възможност за актуализиране на израза в речта. Второто предимство е, че тъй като е синхронна, видеоконферентната връзка дава възможност за дискусия с партньорите, което помага за изясняване на липсващата информация в ресурсите. И накрая, третото предимство, което се разглежда в следващата част, е обяснението на културната част от "местните жители".

Усвоявайки идиоматичен израз, ние придобиваме не лексика, а друго виждане за света, което допринася за процеса на децентрализация, за отдалечаване от родната култура, за способността да разбираме другия и да не го съдим според ценностите на собствената му култура. Нашата хипотеза е следната: за да научим даден език-култура, е необходимо да разберем как образът се възприема от "носителя" на езика. Тази идея е в съответствие с понятието за споделен културен заряд на Робер Галисон, който говори за "добавената стойност към значението на думата [която] служи като знак за културна принадлежност и идентификация" (1991: 119) и "думи, които магнетизират определена форма на култура и са разпознаваеми и наблюдаеми" (*idem*: 120). Всъщност образите, които стоят зад думите, са разпознаваеми, наблюдаеми и добавят "добавена стойност" към израза. Ненаучно и наивно, това обяснение има двоен интерес. За учащите се предимството е, че допълват семантичното описание с "добавена стойност". Всъщност само "местните жители" могат евентуално да отговорят на въпроса: защо този или онзи образ? За "туземците" вербализирането на тяхното възприятие им позволява да разсъждават върху собствената си езикова култура, с други думи металингвистична рефлексия, а също и върху въпроса за универсалиите, т.е. върху въпроса: Съществуват ли понятия, които могат да бъдат открити във всички езици на света? Следователно обяснението на образи може да се окаже полезно за носителите на L2, но също и за носителите на L1.

Към видеоконферентната връзка може да се подходи по няколко начина: *ad hoc*, за да се изяснят нюансите на даден израз, или чрез посвещаване на една или повече сесии, когато целта е да се научи например набор от изрази, групирани около дадена тема. В крайна сметка би могло да се помисли за система, съчетаваща присъствено и дистанционно обучение, която да комбинира работа в клас, видеоконферентни сесии и онлайн обмен на писмени материали. Този хибриден режим позволява на всеки да работи със собствено темпо, което улеснява индивидуалния напредък.

7.2. Платформи и инструменти, улесняващи межкултурното сътрудничество

7.2.1. Инструменти за комуникация и сътрудничество

Межкултурното сътрудничество все повече се улеснява от разнообразни платформи и инструменти, предназначени да преодоляват бариери като езикови различия, географски разстояния и разминавания в часовите зони. Тези инструменти играят решаваща

роля за насърчаване на ефективната комуникация, координация и сътрудничество между екипи, съставени от хора с различен културен произход.

На първо място, инструментите за съвместна работа като Asana, Trello и Basecamp служат като виртуални центрове за организиране на задачи, проследяване на напредъка и споделяне на файлове. Тези платформи предлагат функции като възлагане на задачи, поставяне на крайни срокове и споделяне на файлове, което позволява безпроблемно сътрудничество независимо от местоположението на членовете на екипа или културния контекст. Като осигуряват централизирана платформа за комуникация и управление на проекти, тези инструменти помагат за преодоляване на културните различия и улесняват ефективната работа в екип.

Второ, инструментите за комуникация, като Slack, Microsoft Teams и Zoom, играят жизненоважна роля за улесняване на комуникацията и сътрудничеството в реално време между екипи, които се различават в културно отношение. Тези платформи предлагат функции за незабавни съобщения, видеоконференции и сътрудничество, което позволява на членовете на екипа да общуват ефективно, независимо от езиковите бариери или географските разстояния. Независимо дали става въпрос за мозъчна атака на идеи, провеждане на виртуални срещи или споделяне на актуализации, тези инструменти осигуряват платформа за межкултурно сътрудничество и обмен на знания.

Освен това инструментите за превод като Google Translate и Microsoft Translator играят решаваща роля за преодоляване на езиковите бариери в межкултурното сътрудничество. Тези инструменти осигуряват незабавен превод на писмената и устната комуникация, като позволяват на членовете на екипа, които говорят различни езици, да общуват ефективно. Като улесняват многоезичната комуникация, инструментите за превод насърчават приобщаването и гарантират, че всички членове на екипа могат да участват активно в дискусиите и процесите на вземане на решения.

Освен това инструментите за съвместно редактиране, като Google Docs, Microsoft Office 365 и Dropbox Paper, позволяват съвместна работа в реално време по документи, презентации и електронни таблици. Тези платформи позволяват на няколко потребители да редактират един и същ файл едновременно, като насърчават работата в екип и творчеството сред географски разпръснати екипи. Като осигуряват споделено работно пространство за съвместна работа, тези инструменти насърчават прозрачността, отчетността и ефективността при межкултурно сътрудничество.

Освен това платформите за културно обучение и осведоменост като CultureWizard и GlobeSmart предлагат ресурси и програми за обучение, които помагат на хората да се справят ефективно с културните различия. Тези платформи предоставят информация за културните норми, стиловете на общуване и бизнес практиките, като предоставят на членовете на екипа необходимите знания и умения за хармонична работа в различни екипи. Като насърчават културната компетентност и чувствителност, тези инструменти помагат за изграждането на доверие и сътрудничество отвъд културните граници.

Чрез използването на различни платформи и инструменти учителите и учащите се могат да улеснят межкултурното сътрудничество и да използват различните перспективи

и таланти на глобалните екипи. Независимо дали става въпрос за класен проект, комуникация, превод или културно обучение, тези инструменти играят решаваща роля за премахването на бариерите и насърчаването на сътрудничеството в днешния взаимосвързан свят.

7.2.2. Цифрови платформи и социални медии

Цифровите платформи и социалните медии революционизираха пряката комуникация и сътрудничеството между учащи се с различен културен произход, като насърчиха межкултурния обмен и ученето. Тези платформи служат като виртуални пространства за срещи, където хората могат да си взаимодействат, да споделят знания и да си сътрудничат независимо от географските разстояния или културните различия.

Платформите за видеоконференции като Zoom, Skype и Microsoft Teams дават възможност на обучаемите да общуват и да си сътрудничат в реално време чрез видео- и аудиоразговори. Тези платформи позволяват на участниците да се виждат и чуват взаимно, като улесняват богатите взаимодействия лице в лице, които преодоляват културните бариери. Независимо дали става въпрос за групови дискусии, виртуални лекции или съвместни проекти, платформите за видеоконференции осигуряват динамична среда, в която учащите се могат да се свързват и да се учат от културните перспективи на другия.

Платформите на социалните медии, като Facebook, Twitter и LinkedIn, играят жизненоважна роля за свързването на учащи се от различен културен произход и насърчаването на ангажираността на общността. Тези платформи предлагат различни функции като групи, форуми и хаштагове, където учащите могат да се присъединяват към общности по интереси, да споделят ресурси и да участват в дискусии по различни теми. Социалните медии дават възможност на учащите да изграждат мрежи, да обменят идеи и да придобиват представа за различни култури чрез взаимодействие с връстници от цял свят.

Приложенията за изпращане на съобщения като WhatsApp, WeChat и Telegram улесняват пряката комуникация и сътрудничеството между обучаемите чрез текстови, гласови и мултимедийни съобщения. Тези приложения осигуряват незабавни канали за комуникация, които позволяват на учащите да задават въпроси, да търсят разяснения и да си сътрудничат по проекти в реално време, независимо от разликите в часовите зони или езиковите бариери. Приложенията за съобщения поддържат и групови чатове и гласови обаждания, което позволява на учащите да участват в съвместни учебни дейности и дискусии с колеги от различни културни среди.

Онлайн платформите за сътрудничество като Google Workspace и Slack дават възможност на обучаемите да си сътрудничат по документи, презентации и проекти в реално време. Тези платформи предлагат функции като споделено редактиране на документи, споделяне на файлове и управление на задачи, което позволява на учащите да работят заедно безпроблемно, независимо от географското им местоположение или културния контекст. Като осигуряват виртуално работно пространство за съвместно обучение, онлайн

платформите за сътрудничество дават възможност на учащите да обменят идеи, да създават съвместно знания и да постигат общи цели на обучението.

Цифровите платформи и социалните медии играят решаваща роля за улесняване на пряката комуникация и сътрудничеството между учащите се от различни културни среди. Независимо дали става въпрос за видеоконференции, социални мрежи, приложения за съобщения или инструменти за онлайн сътрудничество, тези платформи предоставят възможности за межкултурен обмен, сътрудничество и учене в днешния взаимосвързан свят. Като използват силата на технологиите, учащите могат да се свържат с връстници от различни културни среди, да разширят перспективите си и да обогатят учебния си опит.

7.2.3. Инструменти за управление и споделяне на проекти

Решенията за управление на проекти са основни инструменти, които екипите по проектите трябва да използват, за да бъдат организирани, да общуват ефективно и да се придържат към графика. Благодарение на тях те могат да координират задачите, да управляват ресурсите и да наблюдават напредъка в реално време.

Сред предимствата на управлението на проекти, управлявано чрез специален инструмент, са:

Повишена ефективност

Инструментите за управление на проекти улесняват екипите при проследяване на напредъка, идентифициране на проблеми и извършване на бързи корекции, ако е необходимо. Това спомага за намаляване на времето и усилията, изразходвани за различни задачи, което води до повишаване на ефективността и производителността. Без подходяща организация екипите могат да се претоварят и да не могат да управляват задачите.

Подобряване на комуникацията

Инструментите за управление на проекти помагат на екипите да общуват по-ефективно. Използвайки вградени функции като автоматични известия, проследяване на задачите и отчитане на напредъка, екипите могат да поддържат връзка, да са напълно наясно с потенциалните проблеми и да гарантират, че всички са на една вълна.

Намаляване на разходите

Чрез проследяване на напредъка в реално време и бързи корекции екипите могат да спестят средства от ресурсите на проекта. И най-вече да не надвишават бюджета и планираните срокове, като по този начин избягват санкции. Освен това инструментите за управление на проекти могат да помогнат да се идентифицират потенциални икономии и да се открият области, в които разходите могат да бъдат намалени.

Подобряване на сътрудничеството

Инструментите за управление на проекти улесняват сътрудничеството и споделянето на информация между екипите. Това спомага да се гарантира, че всички разполагат с правилната информация на всички етапи от проекта.

По-добро спазване на крайните срокове

Липсата на яснота относно крайните срокове може да доведе до объркване и пропуснати крайни срокове. Важно е да се изготви ясен график и да се използват инструменти за управление на проекти, за да се проследява напредъкът и да се гарантира спазването на крайните срокове.

Повишена мотивация

Инструментите за управление на проекти помагат за мотивиране на екипите, като осигуряват видимост на напредъка на операциите. Това може да помогне на екипите да се фокусират върху една и съща цел.

Предимства на инструментите за управление на проекти

Въпреки това, при множеството инструменти за управление на проекти, които се предлагат на пазара, може да се окаже трудно да се избере правилният. Най-общо казано, идеалният инструмент трябва да:

Бъдете приятелски настроени

Инструментът трябва да е лесен за използване и разбиране. Това ще помогне на екипите бързо да навлязат в работата и да започнат да го използват ефективно.

Имате функции, съобразени с вашите нужди

Той трябва да предлага функционалности, адаптирани към специфичните нужди на вашия проект или на вашия сектор на дейност.

Силна защита

Тя трябва да се основава на силна сигурност с ясно обещание относно хостинга на данни и да предлага възможност за задаване на конкретни роли и права на всяко лице.

Дайте възможност за сътрудничество

Той трябва да има функции, които улесняват сътрудничеството между членовете на екипа (анотации, коментари, известия, споделяне, делегиране на задачи и др.).

Да се персонализира

Персонализацията позволява по-добра работа и бързо приемане на инструмента.

Най-добрите инструменти за управление на проекти за организиране на задачи

Организирането на задачите е съществен елемент от успеха на вашите проекти, а най-добрите инструменти

Asana, за да комуникирате по-добре и да спазвате крайните срокове

Asana е мощен инструмент за управление, който улеснява организирането на задачи, възлагането на задачи на членове на екипа и проследяването на проекти. Интуитивна и лесна за използване, Asana интегрира ценни инструменти за отчитане, позволява ви да създавате или редактирате задачи от почти всеки изглед на проекта и прави целите по-ясни с по-добра комуникация между екипите.

Trello, за да имате ясен поглед върху крайните срокове

Trello е универсален инструмент, който ви позволява да управлявате проекти, да организирате задачи, да ги възлагате на определени членове на екипа, да ги разпределяте във времето и да общувате с други членове на екипа чрез дискуссионна тема, интегрирана във всеки проект. Но целият смисъл на Trello се крие във възможностите му за интеграция със съществуващите ви инструменти (съобщения, диск, календар и др.), както и с други приложения (Slack, Google Drive, Salesforce и др.).

Miro, за управление на сложни проекти

Miro обединява всички основни съставки за управление на сложни проекти и техните заинтересовани страни. От мисловни карти (за генериране на нови идеи и организиране на зависимостите с помощта на мисловни карти, концептуални карти и мозъчно писане) до проследяване на задачите (за преглед на състоянието, приоритета и зависимостите на всяка задача, така че нищо да не се изплъзва). От моделиране на потребителски истории (за да покажете как работата ви ще се отрази на клиента), инструмент за планиране (за изясняване на стъпките, необходими за успеха на проекта) и онлайн семинари (за обединяване в едно (срещи с клиенти и събития за подобряване на процесите).

Wrike, решение за структуриране на взаимодействието между екипите

Придобита от Citrix миналата година, Wrike се гордее, че може да намали тъмната материя на работата. Разбирайте всички тези задачи, изпълнявани по анархичен начин в рамките на различни асинхронни приложения, които нямат реална добавена стойност, и тези комуникации, извършвани понякога по електронна поща, понякога чрез чат, понякога чрез видео, които изтощават служителите и вредят на тяхната ефективност.

Този инструмент за управление на проекти помага да организирате всички актуализации, крайни срокове и документи за проектите на вашата компания в едно удобно и достъпно място. Той помага да се намали броят на лесно губещите се фирмени имейли, да се подобри сътрудничеството с членовете на екипа, работещи на място или дистанционно, автоматично да се актуализират крайните срокове за взаимозависими задачи в случай на забавяне.

понеделник, за да включите проектите на "автопилот"

Опростен, визуален и интуитивен, Monday е инструмент за управление, който улеснява определянето на ключови стъпки, приоритети, възлагането на задачи, задаването на крайни срокове и получаването на автоматични известия. Гъвкав и адаптивен, той улеснява създаването и персонализирането на информационни табла за проследяване на напредъка на проекта, получаване на важни прозрения и цялостен преглед на текущата работа.

Към това се добавят възможности за интеграция с Dropbox, Google Drive, Trello, Slack, Jira и др. Обърнете внимание, че от почти две години Monday разполага с център за данни във Франкфурт (Германия), за да позволи на европейските компании да съхраняват данни в рамките на ЕС.

7.3. Педагогически подходи към межкултурното сътрудничество

7.3.1. Фон

Межкултурните подходи са в основата на образователните политики и в по-общ план на съвременните общества. Присъствието на многобройни ученици мигранти или ученици от малцинствени култури поставя образователни и социални предизвикателства както пред образователната институция, така и пред учителите.

През XX век три фактора постепенно нарушават тази утвърдена сигурност на монокултурното училище, обслужващо нация, която е замислена като културно хомогенна: деколонизацията, нарастващата демократизация на обществения живот и интернационализацията на миграцията. На първо място, постигането на независимост през 50-те и 60-те години на XX в. за повечето страни в Африка и Азия е постигнато чрез дълъг освободителен процес. Училището, наследено от колонизацията, беше поставено под въпрос в тези нови независими страни, тъй като обезценяваше местните култури и езици и беше организирано в изключителна полза на колонизаторите. То представлява, както посочва Кане (2003) за случая с Африка, двусмислено приклучение, едновременно инструмент за културно отчуждаване, но и средство за еманципация.

Второ, нарастващата демократизация на политическия и социалния живот доведе до външно проявление на културния плурализъм на повечето човешки общества, включително и на тези, които преди това са се смятали за етнически или културно хомогенни. В много страни през този период се прилагат образователни програми, насърчаващи малцинствените култури и езици. В тази връзка нека да отбележим съществения принос на движението за граждански права в САЩ. То се развива първо в рамките на чернокожата общност, за да сложи край на дългогодишната институционално поддържана училищна сегрегация. Вследствие на движението за граждански права испаноезичната общност успя да получи възможност за използване на испански език в публичните двуезични образователни програми.

Трето, нарастващата мобилност на работниците и миграцията на национално и международно равнище доведоха до създаването на общества, които са по-разнообразни по своя социокултурен състав. Именно под въздействието на тези три дългосрочни структурни фактора межкултурните подходи постепенно се разпространяват в целия свят. Следователно това е движение за реформа в образованието, което по своята същност е международно и многозначно. То влияе по различен начин на страните и регионите по света в зависимост от техния социално-политически, икономически и исторически контекст. Това движение несъмнено е един от ключовите фактори за бъдещето на съвременните образователни системи. Културният фактор се добавя към променливата на социалната среда, което показва промяна на перспективата във възприемането на различните ученици. Последният вече не е само този, който идва от далечна страна или друг континент, а може да бъде представен от съседа му с различен език, различна култура или начин на живот. различен.

Според Pagé (1993 г.) межкултурните подходи са насочени към три основни цели: (1) признаване и приемане на културния плурализъм като социална реалност, (2) допринасяне за създаването на общество на равни права и справедливост и (3) участие в установяването на хармонични междуетнически отношения. Всички конфликти трябва да бъдат разрешавани чрез преговори и демократични дебати.

Ето защо е необходимо да се подчертае, че межкултурните подходи в образованието целят преди всичко по-голямо равенство, по-голяма справедливост и по-голямо разнообразие на всички нива на образователната система. Опасността от комунитаризъм, която понякога погрешно се свързва с интеркултурните подходи, е безсмислена, тъй като тяхната основна цел е равноправието, а не търсенето на различие и изолация на всяка цена. В крайна сметка интеркултурните подходи в образованието се отнасят до необходимото адаптиране на образователните системи към мултикултурната реалност. Те са в основата на взаимните усилия за разбиране и приемане между отделните хора, групи и държави. Те предполагат динамична концепция за културата. Всички култури са подложени на вътрешно развитие и външни влияния. Исторически утвърдената и стабилна национална култура е мит, несъвместим със самата идея за отваряне на училищната система към културното многообразие.

Използването на межкултурни подходи в образованието не може да стане без усвояването на определен брой основополагащи понятия (Robles de Meléndez & Beck, 2009). Тук бихме могли да споменем пет основни понятия: култура, етноцентризъм, културен релативизъм, равенство и различие. Този списък очевидно не е изчерпателен, тъй като биха могли да бъдат представени и много други понятия, като другост, разнообразие, диалог, универсализъм.

7.3.2. Основни подходи към межкултурното образование

Многокултурно образование

Мултикултурното образование може да се разглежда като подход, основан на демократични ценности и вярвания, утвърждаващ културния плурализъм в културно разнообразни общества и един взаимозависим свят. Тя позволява да се развиват межкултурни умения, да се насърчава личностното развитие и да се води борба срещу някои форми на дискриминация, като например расизма (Bennett, 1999, с. 11). Мултикултурното образование може да породии рефлексия, така че ученикът да разбере по-добре какво се случва в живота му. група на принадлежност, развива критичен анализ на различните културни форми, ситуира културната си идентичност в признаването и приемането на многообразието и се опитва да действа за подобряване на условията си на живот (Garcia Castano & Granados Matinez, 1999, с. 79).

Образование за разнообразие

Социологията на взаимодействието разглежда културата като динамична организация на вътрешните различия. Във връзка с този подход межкултурното образование се разглежда като предаване на плуралистично и критично знание, произтичащо от взаимодействието, взаимността или по-общо казано интересубективността. То е насочено към

всички ученици, отвъд техните различия. Плурализмът се утвърждава като ценност и цел на образованието, като крайъгълен камък между човешката универсалност и уникалността, изразена чрез различията. Межкултурната психология изучава взаимодействията между индивидите и различните културни групи въз основа на стереотипи, ценности и нагласи, които възникват по време на взаимоотношенията. Тя включва изхождане от индивида в неговия контекст и определяне на влиянието на неговата култура върху поведението му в мултикултурни ситуации. Взаимодействието се определя от Кл. Клане като взаимозависимост между доминиращата и малцинствената култура и като кохерентност на една глобалност. В такъв случай целта на интеркултурното образование е да улесни операциите на децентриране и преформулиране, произтичащи от другостта, за да се изградят нови мисловни модели, които не могат да бъдат сведени до взаимодействащите си култури. Като се използват тези приноси на социологията и психологията, интеркултурността може да се разглежда като образователна цел по отношение на знанията и междуличностните умения, като същевременно е част от глобален подход към третирането на множествеността. На базата на това определение К. Алеман-Гионда разработва модел на образование за многообразие. Той се състои в излизане извън логиката на идентификация с културата на мнозинството или културата на малцинството и в насърчаване на взаимността на присъстващите култури отвъд техните различия. Този рационален подход към многообразието може да се разбира като подготовка за интеркултурно образование, в смисъл че това е педагогика на другостта, която се застъпва за откритост към културното, социалното и езиковото многообразие и за придобиване на поведение, благоприятстващо различията. Тя има за цел да съчетае признаването на културите с принципа на равенство на индивидите.

Межкултурно образование

Межкултурното образование разглежда хетерогенността като норма, а не като недостатък, който трябва да се компенсира с помощ. По същия начин хомогенността, чрез отричане на разнообразието или чрез авторитаризъм, може да бъде приравнена към принудата. Межкултурното образование отчита, че всеки индивид постоянно преживява процес на акултурация, докато културата на кръстосване става все по-разпространена, като същевременно създава все по-голямо разнообразие. То не е средство за компенсиране на неравенствата, а цели да научи на равенство във взаимността. То позволява да се децентрирате, за да избегнете предразсъдъците, присъщи на културните различия и предполагаемата им причинно-следствена връзка с академичния неуспех. То се състои в трансверсално изучаване на съдържанието на знанието, практиките и представите, които управляват взаимодействията. Позволява на всеки ученик да се почувства въввлечен и следователно да го мотивира, но също така и да благоприятства сходствата за работа в група, като по този начин компенсира трудностите, без да стигматизира различията. Межкултурното образование не е насочено само към учениците чужденци или малцинства, а към всички ученици. То им позволява постепенно да се отворят към другите култури (като се започне от културата на приемащата страна или културата на произхода), да правят разлика, без да дискриминират, да признават културното многообразие, без да го оценяват неравносвойно, да го разбират в режим на реципрочност на гледните точки, да се

борят срещу етноцентризма, да структурират личността си в плуралистични условия. Сред учителите интеркултурното образование насърчава осъзнаването на факта, че всеки ученик има уникален проблем и че към различията или многообразието не трябва да се подхожда монолитно, включително и по отношение на това, което може да се счита за принадлежност към една и съща култура. В такъв случай той трябва да разглежда последната като множественост на индивидуалните референции или организация на вътрешните различия (Garcia Castano & Granados Matinez, 1999, с. 79). Според Goodenough (1981) всеки индивид има достъп до няколко култури, но може да придобие само част от тях чрез своя опит. Неговата лична версия на културата, съответстваща на съвкупността от тези части или последователни идентификации, е само една единствена и субективна визия за света. По този начин межкултурното образование ще доведе до това учениците да развият умения в няколко култури и ще им позволи да изградят визия за света, която е едновременно индивидуална и колективна. Межкултурното образование засяга всички ученици, независимо дали са имигранти или местни жители, от мнозинството или от малцинствата. Освен това в едно общество, характеризиращо се с мултикултурна реалност, гледните точки на всички могат да станат взаимозаменяеми.

7.3.3. Стратегии за обучение за интегриране на межкултурното сътрудничество в езиковото обучение

Класната стая по чужд език е едно от местата, където учениците трябва да учат и да се обучават в межкултурна компетентност, за да я развият през целия си живот. По този начин тя е част от основните цели на един от най-известните и използвани инструменти на политиката на Съвета на Европа, публикуван през 2001 г. и достъпен на 40 езика: Общата европейска референтна рамка за езиците: учене, преподаване, оценяване (ОЕЕР). Стремейки се да основат и разпространят многоезичното и межкултурното образование, считано за съществено за суровите реалности и за социалното сближаване, ЕС и СЕ предлагат множество инструменти, за да мотивират и подкрепят своите държави-членки в необходимите промени в образователните им системи. С часовете по чужд език на преден план, междупредметните дейности вече се предлагат по всички предмети; CEFR, където межкултурната компетентност все още е слабо развита, е само първият камък, положен, за да се даде възможност на участниците в образователните системи да си сътрудничат в това начинание (Beacco et al., 2016a; Byram, Gribkova & Starkey, 2002; CE, 2007, 2009, 2014, 2018a, 2018b, 2020, б.д. а, б.д. б, б.д. с).

Още в самото начало на създаването на CEFR се споменава предизвикателството да се приложи на практика тази езикова политика: "От тази гледна точка целта на езиковото обучение е дълбоко променена. (...) Всички последици от тази промяна на парадигмата все още предстои да бъдат разрешени и претворени в действие." (CE, 2001 г., стр. 11). След това екипи от експерти, работещи за Съвета, продължиха да обогатяват материалите, публикувани главно на английски и френски език, за да насочват специалистите по езиково обучение. От участниците в образователните системи на държавите членки обаче зависи да се организират така, че да се възползват от тази работа и размисли. Освен това от 80-те години на миналия век насам изследователите в областта на езиковото обучение в рамките на СЕ и в училищата по света разработват и пускат онлайн образователни ресурси за

разглеждане на межкултурните измерения в класната стая. Информираните учители, обучени за използването им и способни да ги адаптират на местно ниво, биха могли да ги използват конкретно, ако бъдат насърчени да ги включат в своите курсове.

Според едно от трите основни ръководства на Съвета (СоЕ, n.d. b; Veacco et al. 2016) разработването и прилагането на учебна програма включва голям брой дейности на няколко нива на образователната система - от международното ниво ("supra") до сферата на преподаване, учителя и отделния човек ("nano"). Участниците на всички нива трябва да се стремят към едни и същи цели, а първоначалната подготовка на учителите е от съществено значение.

7.4. Ползи от межкултурното сътрудничество за изучаване на езици

Межкултурното сътрудничество осигурява цялостен и обогатяващ опит в изучаването на езици, който надхвърля езиковите познания, като по този начин насърчава глобалното гражданство и межкултурната компетентност като цяло.

Межкултурната компетентност се отнася до общ за културата набор от умения, който включва осъзнаване на собственото "аз" в контекста на културата, отворено съзнание и оценяване на разнообразието, както и способност за прилагане на "културни аналитични модели". Важна област на межкултурната компетентност са чуждоезиковите умения. Макар че постигането и поддържането на езикови умения може да отнеме повече време, процесът на придобиване на такива умения е уникално способен да улесни развитието на чертите на характера, необходими за истинска ефективност в межкултурните взаимодействия.

По своята същност езикът и културата са взаимосвързани и взаимозависими един от друг. Без език културата не може да бъде напълно осъзната, разбрана или предадена на бъдещите поколения. Съответно всяка дефиниция на културата е непълна, ако не се разбере ролята на езика в нейния генезис, развитие и моментно изразяване. Като се има предвид силната взаимосвързаност и взаимозависимост на езика и културата, значението на владенето на езика за межкултурната ефективност става очевидно.

Ползите от межкултурното сътрудничество за изучаването на чужди езици могат да се изразят в следните аспекти:

Автентична езикова практика

Потопяването е ключът към овладяването на даден език. Когато учащите участват в межкултурно сътрудничество, те не просто запомнят лексика или упражняват граматически упражнения, а активно използват езика в реални ситуации. Независимо дали става дума за разговори с носители на езика, участие в групови проекти или ежедневни контакти, тези автентични преживявания помагат за затвърждаване на езиковите умения и изграждане на увереност.

Културно разбиране

Езикът е отражение на културата и обратното. Взаимодействайки с хора от различни културни среди, изучаващите езика придобиват представа за обичаите, вярванията и ценностите, които формират езиковата употреба. Те се научават не само как да говорят езика, но и как да се ориентират в културните нюанси и да разбират контекста зад определени изрази или жестове.

Усъвършенствани комуникационни умения

Ефективната комуникация не се състои само от думи, а и от разбиране на контекста, тона и културните знаци. Межкултурното сътрудничество предизвиква учащите да обшуват отвъд езиковите и културните бариери, като ги принуждава да адаптират употребата на езика си към различни ситуации и аудитории. Това подобрява цялостните им комуникационни умения и ги подготвя за разнообразна социална и професионална среда.

Разширен речник и идиоми

Езиците непрекъснато се развиват и всяка култура има свой собствен уникален речник и идиоматични изрази. Взаимодействайки с говорещи от различни среди, учениците се запознават с по-широк спектър от езикови нюанси, жаргон и разговорни изрази. Този контакт не само обогатява речника им, но и им помага да разберат културния контекст, който стои зад езика.

Повишена мотивация

Ученето на език може да бъде предизвикателство, но също така е и изключително полезно, особено когато учащите могат да видят практическото приложение на своите умения. Межкултурното сътрудничество предоставя осезаеми възможности за използване на езика по смислен начин, независимо дали става въпрос за създаване на нови приятелства, сътрудничество по проекти или опознаване на различни култури. Тази вътрешна мотивация подхранва желанието им да учат и да се развиват като изучаващи езика.

Когнитивни ползи

Когнитивната наука е доказала, че двуезичието и многоезичието могат да имат многобройни когнитивни ползи, включително по-добри умения за решаване на проблеми, по-голяма креативност и повишена когнитивна гъвкавост. Межкултурното сътрудничество стимулира тези когнитивни функции, като предизвиква учащите да се адаптират към непознат културен контекст, да мислят критично за употребата на езика и да се ориентират в сложни социални взаимодействия.

Възможности за работа в глобални мрежи

В днешния взаимосвързан свят умението да общуваш между различни култури е ценно умение. Участвайки в межкултурни сътрудничества, изучаващите чужди езици разширяват не само езиковите си умения, но и глобалната си мрежа. Тези връзки могат да отворят врати към нови академични, професионални и лични възможности, независимо дали става въпрос за обучение в чужбина, осъществяване на международно сътрудничество или изграждане на приятелства с хора от цял свят.

Културен обмен

Изучаването на езици е свързано както с културния обмен, така и с усвояването на граматиката и лексиката. Межкултурното сътрудничество предоставя на учащите се възможност да споделят собствената си култура и традиции, като в същото време научават повече за другите. Този взаимен обмен насърчава взаимното уважение, съпричастност и разбиране, разчупвайки стереотипите и насърчавайки межкултурната признателност.

7.5. Предизвикателства и стратегии за смекчаване

7.5.1. Межкултурен подход в езиковото обучение

Социалните промени, предизвикани от глобализацията, принуждават развиващите се страни бързо да усвоят образователните реформи, по-специално тези, насочени към изучаването на чужди езици. В двуезичните или многоезичните общества това обучение трябва да бъде неразривно свързано с межкултурното обучение, като се има предвид, че членовете на тези култури се развиват в среда, белязана от нейния плурикултурен или плурилингвален характер. Въпреки това конфликтите, породени от срещата на различни култури, продължават да съществуват в тези страни, както подчертава Kech (2012 г.) в своето изследване "Межкултурността в ежедневието: свидетелства за опита на гражданите Денят на старта на проекта Jorsala". За автора "срещата на културите, в техните различия, е конфликтна. Не само че продължават да съществуват множество стари недоразумения, но се появяват и нови. Съжителството на различни културни виждания най-често е преди всичко източник на неразбирателство" (2012 г., стр. 2).

Тези межкултурни недоразумения не се срещат само в различните държави. В този смисъл се счита, че изучаването на чужд език включва межкултурно образование, т.е. развитие на разбиране, толерантност и оценяване на други културни идентичности. Контактът с други езици и други култури намалява етноцентризма и ни позволява да сравняваме и оценяваме стойността на собствения си свят.

Целта на межкултурното образование е да позволи на учениците постепенно да се отворят към другите култури, да установят различията без разграничение и без предрасъдъци, които водят до неравенство (Menieur, 2007). Интеркултурното образование не е предназначено само за учениците чужденци, то е и целта, която се търси в почти всички контексти на двуезичното образование.

Това означава, че учениците, които се възползват от межкултурно образование, ще имат възможност да придобият умения, които да им позволят да имат нова визия за света както индивидуално, така и колективно. В този смисъл ценностите, преследвани от интеркултурното образование, трябва да бъдат овладени от учителите по чужди езици. Керзил и Винсоньо (2002) с право подчертават ценностите, които трябва да преобладават в межкултурното образование:

Емпатия: всеки човек трябва да се научи да разбира другите, да се поставя в тяхната ситуация и да бъде толерантен, като взема предвид техните трудности.

Солидарност: межкултурното образование е начин да се научим да живеем в хуманитарно общество, което подкрепя взаимопомощта.

Межкултурно уважение: межкултурното образование има за цел да изкорени всички форми на господство на една култура над други, като заеме равнопоставена позиция между културите.

Противопоставяне на национализма: межкултурното образование трябва да може да премахва бариерите между държавите и да разширява кръгозора на гражданите.

Межкултурната цел изисква възприемането на "интелектуална позиция", за която свидетелстват начинът на виждане на нещата и прилагането на методологически принципи. Тези принципи на свой ред изискват образователни действия, позволяващи усвояването, извън обучението, на езиковия код или изучаването на културните аспекти. Тези аспекти не са свързани с усвояването на механизми за разбиране, приемане и диалог, специфични за целите на межкултурното сътрудничество.

7.5.2. Предизвикателства, свързани с межкултурното сътрудничество в преподаването на чужди езици

Межкултурното сътрудничество в преподаването на чужди езици може да бъде изключително полезно, но също така представлява и няколко предизвикателства. Някои от тях можем да изброим по-долу:

Езикова бариера

Най-очевидното предизвикателство е самата езикова бариера. Ако учителите и учениците не говорят на общ език, комуникацията може да бъде трудна, което води до недоразумения и неефективно преподаване.

Културни различия

Всяка култура има свои собствени ценности, норми и стилове на общуване. Тези различия могат да повлияят на методите на преподаване, динамиката в класната стая и очакванията на учениците. Учителите трябва да са наясно и да се съобразяват с тези културни нюанси, за да осигурят ефективно сътрудничество.

Педагогически различия

Различните култури могат да имат различни подходи към преподаването и ученето. Например някои култури наблягат на заучаването, докато други дават предимство на критичното мислене и творчеството. Учителите трябва да се ориентират в тези различия, за да създадат учебна среда, която е приобщаваща и ефективна за всички ученици.

Технологии и инфраструктура

В някои случаи межкултурното сътрудничество може да включва използването на технологии за свързване на класни стаи в различни страни или региони. Разликите в достъпа до технологии и инфраструктурата обаче могат да създадат предизвикателства, като например ненадеждни интернет връзки или липса на достъп до необходимия хардуер или софтуер.

Часови зони и планиране

Когато си сътрудничите в различни часови зони, планирането може да бъде голямо предизвикателство. Намирането на взаимно удобни часове за срещи, занятия или съвместни дейности може да бъде трудно и да изисква гъвкавост от всички участващи страни.

Скрити културни предразсъдъци

Дори и добронамерените учители могат да имат скрити предразсъдъци, които могат да повлияят на взаимодействието им с ученици от различни култури. Тези предразсъдъци могат да повлияят на всичко - от управлението на класа до практиките за оценяване. От съществено значение е учителите да се ангажират с непрекъснат размисъл и професионално развитие, за да се справят с тези предразсъдъци.

Оценяване и анализ

Оценяването на напредъка на учениците и на резултатите от обучението по начин, който е чувствителен към културните особености, може да се окаже предизвикателство. Традиционните методи за оценяване може да не са подходящи или ефективни за учениците от различни културни среди. Учителите трябва да разработят практики за оценяване, съобразени с културните особености на учениците, които отчитат езиковия и културния им произход.

Участие на родителите и общността

В някои случаи межкултурното сътрудничество може да включва работа с родители и членове на общността, които може да имат различни очаквания или гледни точки за образованието. Изграждането на доверие и взаимоотношения с тези заинтересовани страни може да отнеме време и усилия, но е от съществено значение за успешното сътрудничество.

Макар че межкултурното сътрудничество в преподаването на чужди езици може да бъде предизвикателство, то предлага и ценни възможности за културен обмен, взаимно разбиране и личностно израстване както за учителите, така и за учениците. Като признават и се справят с тези предизвикателства, преподавателите могат да създадат по-приобщаваща и ефективна учебна среда.

7.5.3. Стратегии за преодоляване на предизвикателствата на межкултурното сътрудничество в преподаването на чужди езици

Осигуряване на езикова подкрепа за учители и ученици, които може да не ползват общ език. Това може да включва използване на инструменти за превод, предоставяне на ресурси за изучаване на езици или осигуряване на преводачи, когато е необходимо.

предлагане на възможности за обучение и професионално развитие на учителите, за да повишат осведомеността си за културните различия и да разработят стратегии за ефективното им преодоляване в класната стая.

Включване на дейности за културен обмен в учебната програма с цел насърчаване на разбирането и оценяването на различните култури. Това може да включва гостуващи лекции, културни презентации или съвместни проекти с ученици от други държави.

Адаптиране на методите на преподаване към различните стилове на учене и културни предпочитания. Включване на разнообразни подходи за преподаване, като работа в група, учене чрез преживяване и мултимедийни ресурси, с цел ангажиране на ученици с различен културен произход.

Използване на технологии за улесняване на межкултурното сътрудничество, като например инструменти за видеоконферентна връзка за виртуален обмен в класната стая, онлайн форуми за съвместни проекти или приложения за изучаване на езици за самостоятелно обучение.

Разработване на методи за оценка, които са съобразени с културните особености и са справедливи. Обмисляне на алтернативни форми на оценяване, като например портфолио, презентации или задачи, основани на резултати, които позволяват на учениците да демонстрират наученото по начин, който съответства на тяхната културна среда.

Изграждане на партньорства с родители, семейства и организации на общността с цел насърчаване на подкрепата за инициативи за межкултурно сътрудничество. Включване на родителите и членовете на общността в образователния процес чрез дейности като културни събития, езикови семинари или възможности за доброволческа дейност.

Сътрудничество с колеги с различен културен произход за съвместно планиране и преподаване на уроци. Това може да осигури ценни идеи и перспективи, да подобри културния обмен и да насърчи взаимното обучение между преподавателите.

Създаване на ясни канали за комуникация и протоколи за обмен на информация, координиране на дейностите и разрешаване на конфликти при межкултурно сътрудничество. Подчертаване на откритата комуникация, активното слушане и взаимното уважение между всички участници.

Насърчаване на постоянното обмисляне и оценяване на усилията за межкултурно сътрудничество с цел идентифициране на областите за подобрене и извършване на корекции, ако е необходимо. Създаване на възможности за получаване на обратна връзка от ученици, учители и други заинтересовани страни с цел информиране за бъдещи инициативи.